หนึ่งวันกับจริยวัตรของ
ท่านนบีมุหัมมัด ﷺ ผู้เป็นที่รัก

เรียบเรียงโดย

อบู คอลิด อัยมัน อิบนุ อับดุลอะซีซ อบา นะมีย์

แปลโดย ซุฟอัม อุษมาน

islamhouse.com

1429 - 2008

คำนำ

"หนึ่งวันกับจริยวัตรของท่านนบีมุหัมมัด ﷺ ผู้เป็นที่รัก" เป็นหนังสืออีกเล่มที่บรรจุไว้ซึ่งแบบอย่างอันทรงคุณค่าจากท่านศาสนทูต ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม สำหรับประชาชาติมุสลิมที่รักจะประพฤติปฏิบัติตามแบบฉบับซุนนะฮฺของท่าน

ผู้เรียบเรียงได้อาศัยวิธีการง่ายๆ ในการเขียน พร้อมทั้งระบุหลักฐานอันเป็นที่มาไว้ด้วยอย่างคร่าวๆ จึงดูไม่ยืดยาวจนเกินไป

อนึ่ง เพื่อความสะดวกในการแยกแยะ ผู้แปลได้ใส่แหล่งอ้างอิงของหลักฐานต่างๆ ไว้ระหว่างเครื่องหมาย [...] ส่วนเครื่องหมายวงเล็บแบบกลม (...) ใช้ให้ความหมายของคำหรือสำนวนที่จำเป็นต้องอธิบาย

หวังอย่างยิ่งว่า หนังสือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ต่อมุสลิมทุกคนที่ใฝ่การปฏิบัติตามจริยวัตรของท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม ผู้เป็นที่รักในชีวิตประจำวันของเขาอย่างมุ่งมั่น ขออัลลอฮุประทานเตาฟีก อามีน

อิสลามเฮ้าส์.คอม

สารบัญ

คำนำ 3

สารบัญ 5

บทนำ 7

ลักษณะรูปร่างของท่านนบี ﷺ 17

วิธีปฏิบัติของท่านนบี ﷺ ในการลุกจากที่นอน การอาบน้ำละหมาด
และการละหมาดกลางคืน 19

วิธีปฏิบัติของท่านนบี ﷺ ในการเศาะลาฮฺ 29

วิธีปฏิบัติของท่านนบี ﷺ ในการกล่าวซิกิรเช้า-เย็น 57

วิธีปฏิบัติของท่านนบี ﷺ ในการกินและดื่ม 71

วิธีปฏิบัติของท่านนบี ﷺ ในการแต่งกาย การเดิน และการขี่พาหนะ75

มารยาทและวิธีปฏิบัติของท่านนบี ﷺ ในการ คลุกคลีกับผู้อื่น.....79

วิธีปฏิบัติของท่านนบี ﷺ ในบ้านและการเข้านอน 87

บทส่งท้าย 97

แหล่งอ้างอิงสำคัญ 99

บทนำ

อัลหัมดุลิลลาฮฺ ขอสรรเสริญองค์อัลลอฮฺผู้ทรงกำหนดให้เส้นทางแห่งความรักต่อพระองค์นั้น มีความผูกพันเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามท่านนบีมุหัมมัด ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม บ่าวอันเป็นที่รักของพระองค์ อัลลอฮฺได้ตรัสว่า

﴿ قُلْ إِن كُنتُمْ تُحِبُّونَ ٱللَّهَ فَٱتَّبِعُونِى يُحْبِبْكُمُ ٱللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ ۗ وَٱللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٣١﴾ ﴾

[آل عمران : 31]

ความว่า "จงกล่าวเถิด (มุหัมมัด) หากแม้นพวกเจ้ารักอัลลอฮฺแล้วไซร้ ดังนั้นพวกเจ้าก็จงตามฉัน แน่แท้ว่าอัลลอฮฺจะทรงรักพวกเจ้าและจะทรงอภัยให้พวกเจ้า และอัลลอฮฺนั้นทรงเป็นผู้ที่อภัยและเมตตายิ่ง" [อาล อิมรอน : 31]

พระองค์ทรงกำหนดให้ความศรัทธานั้นไม่บรรลุสำหรับผู้ใดที่มอบความรักแก่ผู้อื่นมากกว่าท่านนบีมุหัมมัด ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม ได้กล่าวไว้มีความว่า

“ผู้หนึ่งผู้ใดในหมู่พวกท่านจะยังไม่ศรัทธา จนกว่าฉันจะเป็นที่รักแก่เขามากกว่าบุพการีของเขา บุตรของเขา และผู้คนทั้งมวล” [บันทึกโดยอัล-บุคอรีย์]

ขอความจำเริญและความสันติที่สมบูรณ์ครบถ้วนจงมีแด่ท่านนบีผู้ถูกคัดเลือก ผู้ชี้ทาง ผู้ถูกคัดสรร ผู้เป็นประทีบส่องแสง ผู้เชิญชวนด้วยข่าวดี ผู้เป็นความเมตตาที่ถูกประทานและคุณค่าที่ถูกหยิบยื่น ขออัลลอฮฺประทานความจำเริญและความสันติแด่ท่าน ตราบนานเท่านานที่กลางวันและกลางคืนยังดำเนินอยู่ ตราบเท่าที่ผู้มีคุณธรรมซึ่งคอยกล่าวถึงได้กล่าวถึงท่าน ให้มากมายดั่งเม็ดฝน ดั่งใบของต้นไม้ทั้งหลาย ดั่งเม็ดทรายและก้อนกรวด และขอประทานสิ่งดังกล่าวให้แก่วงศ์วานของท่าน แก่เหล่ามุฮาญิรีนผู้อพยพและชาวอันศอรฺผู้ให้ความช่วยเหลือ และแก่ผู้ดำเนินตามท่านด้วยดีจนกระทั่งวันแห่งการตอบแทน

แท้จริง มุสลิมผู้สัจจริงนั้นย่อมหวนหาท่านนบีมุหัมมัดผู้เป็นที่รักของเขา ย่อมใฝ่ฝันมาตรว่าได้เป็นหนึ่งในบรรดาสาวกผู้ใกล้ชิดของท่าน ได้นั่งอยู่กับท่าน ได้มองเห็นใบหน้าอันเจิดจรัสของท่านเต็มสองตา ได้ฟังน้ำเสียงอันสดใสของท่าน ได้ประจักษ์ถึงมารยาทอันงดงามที่ดึงดูดใจ ได้เห็นการอิบาดะฮฺของท่านต่อองค์ผู้อภิบาล แม้ว่าเขาต้องจ่ายเพื่อการนั้นด้วยทรัพย์สมบัติทั้งหมดที่เขามี ให้เป็นดังวจนะของ

ท่านนบีผู้เป็นที่รัก ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม ซึ่งมีความว่า “ในจำนวนผู้ที่รักฉันอย่างจริงจัง คือคนที่กำเนิดหลังจากฉัน(เสียชีวิต) หากแต่ปรารถนาที่จะเห็นฉัน แม้ว่าเขาต้องแลกด้วยครอบครัวและทรัพย์สมบัติของเขาก็ตาม” [บันทึกโดยมุสลิม] ดังที่กล่าวมานั้นคือสภาพของบรรดาตาบิอีน เช่นตัวอย่างต่อไปนี้

อิบนุ ซีรีน ได้กล่าวแก่อุบัยดะฮฺ บิน อัมรฺ ว่า “พวกเรามีเส้นผมส่วนหนึ่งที่รับมาจากท่านอะนัส บิน มาลิก” อุบัยดะฮฺ ได้กล่าวตอบว่า “หากแม้นฉันมีเพียงผมเส้นหนึ่งของท่านนบี ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม ย่อมเป็นที่รักแก่ฉันมากกว่าโลกและสรรพสิ่งทั้งหมดในนั้น” [อัล-บุคอรีย์]

อัซ-ซะฮะบีย์ ได้กล่าวเสริมว่า “คำพูดเช่นนี้คือสิ่งที่อิมามผู้นี้กล่าวหลังจากที่ท่านนบีได้เสียชีวิตไปแล้วถึงห้าสิบปี ดังนั้นอะไรเล่าที่เราจะกล่าวในวันนี้ ถ้าหากเราได้เห็นผมเส้นของท่านนบี ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม ด้วยสายรายงานที่ยืนยันได้? ...” แต่หากไม่มีสายรายงานที่ยืนยันก็ย่อมเชื่อไม่ได้เปรียบเหมือนท่อนฟางที่ไม่มีเชือกรัด อัซ-ซะฮะบีย์ ยังได้กล่าวต่ออีกว่า “มีการยืนยันว่าเมื่อท่านนบี ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม โกนศรีษะ ท่านได้แจกจ่ายเส้นผมของท่านให้กับบรรดาเศาะหาบะฮฺ เพื่อให้เป็นเกียรติแก่พวกเขา [บันทึกโดยมุสลิม]...”

อิบนุ ญุบัยร์ บิน นุฟัยล์ กล่าวว่า “ในวันหนึ่งเราได้นั่งอยู่กับ อัล-มิกดาด บิน อัล-อัสวัด เราะฎิยัลลอฮุ อันฮุ ทันใดนั้นได้มีชายผู้หนึ่งผ่านมา เขากล่าวแก่อัล-มิกดาดว่า ประเสริฐยิ่งแก่ดวงตาสองข้างนี้ที่ได้เห็นท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม เราใฝ่ฝันยิ่งนักที่จะเห็นสิ่งที่ท่านได้เห็น และประจักษ์ในสิ่งที่ท่านได้ประจักษ์”

ทุกครั้งที่ ษาบิต อัล-บุนานีย์ เห็นท่านอะนัส บิน มาลิก เราะฎิยัลลอฮุ อันฮุ ก็จะเข้าไปจูบมือของท่าน และกล่าวว่า “นี่เป็นมือที่เคยจับต้องมือท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม” ยะห์ยา บิน อัล-หาริษ ก็จะทำเช่นเดียวกันนี้กับ วาษิละฮุ บิน อัล-อัสเกาะอ์ เราะฎิยัลลอฮุ อันฮุ เช่นเดียวกับที่ตาบิอีนบางคนทำกับ มัสละมะฮุ บิน อัล-อักวะอ์ เราะฎิยัลลอฮุ อันฮุ พวกเขาจะจูบมือที่เคยจับมือให้สัตย์ปฏิญาณกับท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม

อัล-หะสัน อัล-บัศรีย์ ได้เล่าถึงตอของต้นอินทผาลัมที่ท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม เคยใช้เป็นที่คุฎบะฮุแล้วท่านก็ทิ้งมันไปใช้มินบัรแทน เจ้าตออินทผาลัมนั้นถึงกับร้องไห้และมีเสียงได้ยินเหมือนอูฐที่ถูกพรากลูก กระทั่งทุกคนในมัสยิดก็ได้ยินเสียงนั้น ท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม จึงได้วางมือ

ของท่านบนเจ้าตออินทผาลัมนั้น มันจึงหยุดร้อง [บันทึกโดยอัล-คอรีย์] ทุกครั้งที่หะสัน อัล-บัศรีย์ เล่าเรื่องนี้เขาจะกล่าวว่า “โอ้ปวงมุสลิมทั้งหลาย ... ท่อนไม้ยังร้องกับท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม ด้วยความหวนหาที่จะเจอท่าน แล้วพวกท่านเล่าย่อมต้องควรที่จะหวนหาเพื่อจะเจอท่านมากกว่าท่อนไม้นั้น”

สภาพของบรรดาตาบิอีนเหล่านี้ไม่ได้หยุดเพียงแค่รักและหวนหาท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม เท่านั้น แต่พวกเขายังปฏิบัติตามซุนนะฮฺและใช้แบบอย่างของท่าน เพื่อจะได้ทดแทนต่อสิ่งที่ขาดหายและไม่ทันที่พวกเขาจะรับจากท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม

ผู้นำของตาบิอีนอย่างอบู มุสลิม อัล-เคาลานีย์ ได้กล่าวว่า “เศาะหาบะฮฺของท่านนบีมุหัมมัด ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม คิดหรือว่าพวกเขาเท่านั้นที่มีสิทธิในตัวท่านโดยไม่ยอมให้พวกเราบ้าง? ขอสาบานด้วยอัลลอฮฺว่า พวกเราจะยื้อแย่งกับพวกเขาเพื่อ(ได้มีสิทธิใกล้ชิดกับ)ท่านรอซูล กระทั่งให้พวกเขาได้รู้ว่าได้มีคนรุ่นหลังที่สมควรเรียกว่าเป็นเหล่าบุรุษเช่นกัน” คำพูดของอบู มุสลิม ชี้ชัดว่าไม่ยอมให้เศาะหาบะฮฺเท่านั้นที่มีสิทธิในตัวท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม และประกาศชัดเจนว่าจะยื้อแย่งกับพวกเขาในการรักท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ

วะสัลลัม ท่านผู้นี้รู้ชัดถึงการแข่งขันอันทรงเกียรตินี้ และรู้ว่าไม่มีการผูกขาดในเรื่องการใกล้ชิดและการเชื่อฟังปฏิบัติตาม อีกทั้งยังรู้อีกว่าชัยชนะนั้นคือชัยชนะด้วยเกียรติและคุณลักษณะ ใครที่การปฏิบัติตนไม่เอาไหนแล้ว เชื้อสายวงศ์ตระกูลดีอย่างไรก็ไม่อาจจะช่วยได้ และเช่นที่มีคนพูดว่า “ถ้าหากมีใครมาแข่งกับท่านในเรื่องดุนยา ท่านก็จงแข่งกับเขาในเรื่องอาคิเราะฮฺ และหากท่านสามารถที่จะไม่ให้ผู้ใดมีชัยชนะเหนือท่านได้ในการ(แข่งขัน)เข้าหาอัลลอฮฺ ท่านก็จงทำ”

แม้แต่บรรดากัลยาณชนหลังรุ่นตาบิอีนเองก็จริงจังไม่แพ้กันในการปฏิบัติตามซุนนะฮฺไม่ว่าจะเล็กหรือใหญ่

อิมาม อะห์มัด เคยกล่าวว่า “ฉันไม่เคยเขียนหะดีษบทใดเว้นแต่ฉันต้องปฏิบัติตามนั้น กระทั่งฉันพบหะดีษที่บอกว่าท่านนบีศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม ได้กรอกเลือดและมอบเงินหนึ่งดีนาร์ให้กับอบู ฏ็อยบะฮฺ ฉันก็เลยมอบเงินให้กับช่างกรอกเลือดหนึ่งดีนาร์ตอนที่ฉันกรอกเลือดกับเขา”

ท่านอิมามยังได้กล่าวอีกว่า “หากท่านทำได้เยี่ยงว่า ‘จะไม่เกาหัวนอกจากต้องมีหลักฐาน’ ก็จงยึดปฏิบัติเสียเช่นที่ว่านั้น”

ไม่มีเหตุที่ควรทำถึงขนาดนั้นนอกเสียจากว่า ท่านรอซูลศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม เป็นบุคคลที่สมบูรณ์ในทุกๆ ด้าน

เช่นที่อิมาม อัน-นะวะวีย์ กล่าวว่า “หากแม้นท่านมองไปยังคุณลักษณะทางกายของท่าน ก็จะพบว่างดงามจนไม่มีอะไรที่งดงามกว่าอีกแล้ว และหากมองไปยังมารยาทและนิสัยของท่าน ก็จะพบว่าสมบูรณ์จนไม่มีสิ่งใดจะสมบูรณ์เท่าอีกแล้ว และหากมองไปยังความมีใจงดงามและการทำดีของท่านกับผู้คนทั้งหลาย โดยเฉพาะกับบรรดามุสลิมด้วยแล้ว ก็จะพบว่านั่นคือความรับผิดชอบที่เต็มเปี่ยมจนไม่มีอะไรจะเติมได้อีกแล้ว”

ไม่เป็นที่สงสัยอีกเลยว่า หนึ่งในนิอฺมัตที่ยิ่งใหญ่คือการที่บ่าวถูกประทานให้มีความรักแก่ท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิวะสัลลัม เช่นที่ อิบนุล ก็อยยิม ได้กล่าวว่า “และหากบ่าวสัจจริง ดังนั้น (คือสัจจริงในการโหยหาพระผู้เป็นเจ้า) เขาก็จะได้ถูกประทานจากพระองค์ให้มีความรักต่อท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิ วะสัลลัม จิตวิญญาณแห่งความรักนั้นจะเข้าครอบครองหัวใจของเขา เขาจะมอบให้ท่านเป็นผู้นำของเขา เป็นผู้สอนของเขา เป็นอาจารย์ของเขา เป็นครูของเขา และเป็นแบบอย่างของเขา เช่นเดียวกับที่อัลลอฮุได้ทำให้ท่านเป็นนบีและรอซูลผู้ซึ่งชี้ทางแก่เขาสู่เส้นทางของพระองค์ ดังนั้นเขาก็จะร่ำเรียนศึกษาประวัติของท่านรอซูล อุดมการณ์ของท่าน วิธีการประทานวะห์ยูแก่ท่าน คุณลักษณะและจรรยามารยาทของท่าน ไม่ว่าทั้งในการ

เคลื่อนไหวและการหยุดนิ่งของท่าน การนอน การทำอิบาดะฮฺ การคลุกคลีกับครอบครัวและเหล่าสาวก จนกระทั่งเขารู้สึกเหมือนว่าตัวเองได้อยู่กับท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม เสมือนเป็นหนึ่งในจำนวนเศาะหาบะฮฺของท่านจริงๆ" [มะดาริจ อัส-สาลิกีน 3:268]

ข้าพเจ้าขอกล่าวว่า ผู้ใดที่พลาดโอกาสได้เป็นเศาะหาบะฮฺใกล้ชิดท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม ก็อย่าได้พลาดที่จะใกล้ชิดกับซุนนะฮฺอันเป็นจริยวัตรของท่านเลย

ช่างเป็นสิ่งที่สวยงามที่ท่านจะใช้ชีวิตหนึ่งวันกับจริยวัตรของรอซูลผู้เป็นที่รัก ได้ตามแบบอย่างในทุกๆ เรื่องที่ท่านรอซูลได้พูดได้ทำ ได้ปฏิบัติตามการชี้แนะของท่านในทุกๆ ด้าน และได้รู้สึกถึงความสุขที่ครอบคลุม ...

มิเป็นเช่นนั้นได้อย่างไรเล่า! ในเมื่อท่านกำลังเอาอย่างผู้ที่ประเสริฐที่สุด และได้ทำตามคนผู้นั้นเสมือนว่าท่านมองเห็นเขาอยู่ข้างหน้า ...

ต้องลอง แล้วท่านจะพบกับความรู้สึกนั้น ... ข้าพเจ้าหวังอย่างยิ่งว่าทุกๆ วันของท่านจะอยู่กับท่านนบีมุหัมมัด ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม ผู้เป็นที่รักของเรา

ข้อพึงระวัง : ไม่ควรเจาะจงวันใดวันหนึ่งเพราะเชื่อว่าวัน

นั้นมีความพิเศษเฉพาะโดยไม่มีหลักฐานยืนยัน แต่ว่าให้เลือกวันใดวันหนึ่งที่จะเป็นจุดเริ่มต้นในการเป็นผู้ตามซุนนะฮฺของท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม อินชาอัลลอฮฺ

ก่อนที่จะเดินไปด้วยกันเพื่อค้นหาจริยวัตรของท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม จำเป็นที่เราต้องรู้จักลักษณะรูปร่างของท่านเสียก่อน ซึ่งจะได้อธิบายดังต่อไปนี้

ลักษณะรูปร่างของท่านนบี ﷺ

ท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม นั้นมีร่างสูงปานกลาง ไม่สูงไม่ต่ำ ไหล่กว้าง เส้นผมยาวถึงติ่งหู มีใบหน้าที่งามและมีมารยาทดีที่สุดในระหว่างผู้คนทั้งหลาย [อัล-บุคอรีย์] ไม่สูงมากและไม่เตี้ย สีผิวไม่ขาวจั๊วะและไม่ดำแดงจนเกินเขต เส้นผมท่านไม่หยิกงอแต่ไม่ตรงยาว [อัล-บุคอรีย์] ท่านเป็นผู้ที่มีใบหน้างดงามขาวสะอาดบริสุทธิ์ดุจสีเงิน [อัล-อัลบานีย์ ใน รวมหะดีษเศาะฮีหฺ] สีผิวที่งามของท่านทำให้เม็ดเหงื่อดูดุจดังเม็ดไข่มุก ท่านมีขนเคราที่ดก [มุสลิม]

ท่านญาบิรฺ บิน สะมุเราะฮฺ เราะฎิยัลลอฮฺ อันฮุ ถูกถามว่าใบหน้าของท่านรอซูลเหมือนประกายดาบไหม? ท่านตอบว่า “ทว่ามันเหมือนดวงตะวันและดวงจันทร์ ใบหน้าของท่านนั้นเรียวกลม” [มุสลิม] ท่านมีปากใหญ่ นัยน์ตาเรียวกว้าง ส้นเท้าบาง สีผิวขาวออกเทาปานกลาง [มุสลิม] ไม่อ้วนไม่ผอม ไม่สูงไม่เตี้ย มือและเท้าใหญ่ ฝ่ามือแบนกว้าง [อัล-บุคอรีย์]

ท่านอะนัส เราะฎิยัลลอฮฺ อันฮุ กล่าวว่า “ฉันไม่เคยสัมผัสมือผู้ใดที่อ่อนนุ่มกว่ามือของท่านนบี ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม ไม่เคยดมดอมว่ากลิ่นมิสก์(ชะมดเชียง)และอันบัรฺ(อำพัน)จะหอมไปกว่ากลิ่นของท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม” [มุสลิม] เหงื่อของ

ท่านนั้นจะถูกเก็บไว้ในขวด(โดยเศาะหาบะฮฺ)เพื่อใช้เป็นน้ำหอมที่หอมยิ่ง [มุสลิม]

และนี่คือนาทีที่เราจะเข้าไปสัมผัสจริยวัตรในแต่ละวันของท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม โดยย่อๆ ด้วยการยึดหลักฐานที่ถูกต้องเชื่อถือได้ ซึ่งรับรองโดยปรมาจารย์วิชาหะดีษในยุคนี้นั่นคือท่านเชค มุหัมมัด นาศิรุดดีน อัล-อัลบานีย์ และจำกัดเฉพาะในหนังสือหะดีษทั้งหกเล่ม (คือ เศาะฮีหฺอัล-บุคอรีย์, เศาะฮีหฺมุสลิม, เศาะฮีหฺสุนัน อบู ดาวูด, เศาะฮีหฺสุนัน อัต-ติรมิซีย์, เศาะฮีหฺสุนัน อัน-นะสาอีย์, เศาะฮีหฺสุนัน อิบนุ มาญะฮฺ) เว้นแต่เมื่อจำเป็นจริงๆ ที่จะต้องอ้างจากหนังสืออื่นอีก

วิธีปฏิบัติของท่านนบี ﷺ ในการลุกจากที่นอน การอาบน้ำละหมาด และการละหมาดกลางคืน

เมื่อท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม ตื่นจากนอน ท่านจะกล่าวว่า

اَلْـحَمْدُ للهِ الَّذِيْ أَحْيَانَا بَعْدَمَا أَمَاتَنَا وَإِلَيْـهِ النُّشُوْرُ

ความว่า "มวลการสรรเสริญเป็นสิทธิแห่งอัลลอฮุ ผู้ทรงให้เรามีชีวิตอีกครั้ง หลังจากที่พระองค์ทรงให้เราตาย(หลับใหลในการนอน) และยังพระองค์นั้นคือที่แห่งการฟื้นคืน" [มุสลิม]

ท่านจะเริ่มด้วยการสีฟัน [อัล-บุคอรีย์] และอาจจะอ่านอัลกุรอานตั้งแต่โองการ

﴿ إِنَّ فِي خَلْقِ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَٱخْتِلَٰفِ ٱلَّيْلِ وَٱلنَّهَارِ لَءَايَٰتٍ لِّأُو۟لِى ٱلْأَلْبَٰبِ ﴿١٩٠﴾ ﴾

[آل عمران : 190]

จนกระทั่งจบสูเราะฮุ อาล อิมรอน [อัล-บุคอรีย์] จากนั้นท่านก็จะ

อาบน้ำละหมาดอย่างประณีตที่สุด [อัล-บุคอรีย์] เมื่อท่านเข้าห้องน้ำ ท่านจะกล่าวว่า

اَللّٰهُـمَّ إِنِّيْ أَعُـوْذُ بِـكَ مِـنَ الْـخُبُثِ وَالْـخَبَائِثِ

ความว่า "โอ้ ผู้อภิบาลแห่งเรา ข้าขอความคุ้มครองด้วยพระองค์ให้พ้นจากชัยฏอนทั้งหลายทั้งตัวผู้และตัวเมีย" [อัล-บุคอรีย์]

เมื่อออกจากห้องน้ำท่านจะกล่าวว่า

غُفْرَانَكَ

ความว่า "ขอการอภัยโทษจากพระองค์ด้วยเถิด" [อิบนุ มาญะฮฺ]

บางครั้งท่านจะทำความสะอาดโดยใช้น้ำ บางทีมีบ้างที่ใช้หินสามก้อนเช็ด [อัล-บุคอรีย์] และอาจจะรวมระหว่างการเช็ดและการใช้น้ำในบางคราว ท่านจะไม่ยืนถ่ายปัสสาวะ [อัต-ติรมิซีย์] นอกเสียจากน้อยครั้งมาก [มุสลิม]

เมื่อท่านอาบน้ำละหมาดหรือทำวุฎูอ์ ท่านจะใช้น้ำอย่างประหยัด ท่านจะเริ่มด้วยการล้างมือทั้งสองข้างสามครั้ง [อัล-บุคอรีย์]

แล้วจึงบ้วนปากพร้อมๆ กับสูดน้ำเข้าจมูกและสั่งออก รวมทั้งหมดสามครั้งโดยตักน้ำด้วยมือสามครั้ง แต่ละครั้งที่ตักท่านจะแบ่งสองคือใช้บ้วนปากครึ่งหนึ่งและใช้สูดเข้าจมูกครึ่งหนึ่ง [อัล-บุคอรีย์] ท่านจะใช้มือขวาเพื่อสูดน้ำเข้าจมูก และใช้มือซ้ายในการสั่งน้ำออกจากจมูก ท่านสั่ง(เศาะหาบะฮฺ)ให้สูดน้ำเข้าจมูกให้ลึกที่สุดเว้นแต่ว่าในกรณีที่ถือศีลอด [อบู ดาวูด]

จากนั้นท่านจะล้างหน้าสามครั้ง [อัล-บุคอรีย์] เริ่มตั้งแต่ปลายผมบนศรีษะจนถึงเคราของท่าน ท่านจะใช้นิ้วมือสอดแทรกเข้าไปในเคราบ้างเป็นบางครั้ง [อัต-ติรมิซีย์]

แล้วท่านก็จะล้างมือทั้งสองนับตั้งแต่ปลายนิ้วมือจนถึงศอกสามครั้ง [อัล-บุคอรีย์] ท่านสนับสนุนให้สอดนิ้วมือไปมาระหว่างมือทั้งสองเวลาล้าง [อบู ดาวูด]

จากนั้นท่านก็จะเช็ดศรีษะโดยใช้มือสองข้าง(ที่เปียกน้ำ) เริ่มตั้งแต่ด้านหน้าศรีษะลูบไปจนถึงท้ายทอยแล้วดึงกลับมาข้างหน้าที่เดิมอีกครั้ง [อัล-บุคอรีย์] แล้วจึงเช็ดใบหูทั้งสองทั้งด้านในและด้านนอก [อบู ดาวูด] จากนั้นจึงล้างเท้าทั้งสองจนถึงบริเวณตาตุ่มจำนวนสามครั้ง [อัล-บุคอรีย์]

ท่านได้กล่าวความว่า “ไม่มีผู้ใดที่ทำวุฎูอ์(อาบน้ำละหมาด)และได้ทำวุฎูอ์ทั่วถึงอย่างดี แล้วเขากล่าวว่า

أَشْهَدُ أَنْ لَّا إِلٰـهَ إِلَّا اللهُ وَحْـدَهُ لَا شَرِيْـكَ لَـهُ، وَأَشْهَدُ أَنَّ مُـحَمَّداً عَبْدُهُ وَرَسُوْلُهُ

ความว่า "ขอปฏิญาณว่าไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮฺองค์เดียวโดยไม่มีภาคีใดๆ ต่อพระองค์ และขอปฏิญาณว่ามุหัมมัดนั้นเป็นบ่าวและศาสนทูตของพระองค์"

เว้นแต่ประตูสวรรค์ทั้งแปดบานจะถูกเปิดให้เขา จะเข้าจากประตูไหนก็ได้ตามที่เขาปรารถนา” [มุสลิม]

และควรให้เพิ่มดุอาอ์อีกว่า

اَللّٰهُمَّ اجْعَلْنِيْ مِنَ التَّوَّابِيْنَ وَاجْعَلْنِـيْ مِـنَ الـْمُتَطَهِّرِيْنَ

ความว่า “โอ้ ผู้อภิบาลแห่งเรา ขอพระองค์ทำให้ฉันเป็นหนึ่งในผู้กลับตัว ขอทรงทำให้ฉันเป็นหนึ่งในหมู่ผู้ชำระล้างจนบริสุทธิ์ด้วยเถิด” [อัต-ติรมิซีย์]

ท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม ได้กล่าวความว่า “เมื่อบ่าวมุสลิมหรือมุอ์มินได้ทำวุฎูอ์ เวลาที่เขาได้ล้างหน้านั้นความผิดทั้งหมดที่อยู่บนหน้าเขาจากการที่เขาดูด้วยตาทั้งสองก็จะออกไป

พร้อมกับน้ำ หรือพร้อมกับหยดสุดท้ายของน้ำ เมื่อเขาล้างมือทั้งสอง ความผิดทั้งหมดที่มือเขาทำก็จะออกไปพร้อมกับน้ำหรือพร้อมกับหยดสุดท้ายของน้ำ และเมื่อเขาล้างเท้าทั้งสอง ความผิดทั้งหมดที่เท้าเขาเดินไปหาก็จะออกไปพร้อมกับน้ำหรือพร้อมกับหยดสุดท้ายของน้ำ จนกระทั่งเขาออกมาในสภาพที่สะอาดบริสุทธิ์จากบาปทั้งปวง” [มุสลิม]

ท่านจะละหมาดเวลากลางคืนจำนวนสิบเอ็ดร็อกอัต ท่านจะละหมาดสี่ร็อกอัต(คือครั้งละสองร็อกอัตแล้วหยุดพักครั้งหนึ่ง) โดยไม่พึงต้องถามอีกว่าละหมาดของท่านยาวหรือดีมากขนาดไหน(นั่นคือท่านละหมาดยาวและด้วยสภาพที่เปี่ยมด้วยความนอบน้อมต่ออัลลอฮฺ) จากนั้นก็จะละหมาดอีกสี่ร็อกอัตเช่นครั้งแรก โดยไม่ต้องถามว่ายาวและดีขนาดไหน แล้วท่านก็จะละหมาดวิติรฺปิดท้ายสามร็อกอัต [อัล-บุคอรีย์] บางครั้งท่านจะละหมาดรวมทั้งหมดสิบสามร็อกอัต [อัล-บุคอรีย์] จากนั้นท่านก็จะนอนพักในท่าตะแคง จนกระทั่งผู้อะซานได้มาอะซาน ท่านก็จะลุกขึ้นละหมาดสองร็อกอัตอย่างสั้นๆ นั่นคือละหมาดสุนัตก่อนศุบห์ [อัล-บุคอรีย์] โดยท่านจะอ่านสูเราะฮฺ อัล-กาฟิรูนและสูเราะฮฺ อัล-อิคลาศในละหมาดนี้ [มุสลิม] บางครั้งท่านจะนอนตะแคงขวาหลังจากที่ท่านละหมาดสุนัตศุบห์แล้ว [อัล-บุคอรีย์]

เมื่อท่านได้ยินเสียงอะซาน ท่านจะกล่าวตามเสียงอะซานนั้น

จนกระทั่งเมื่อผู้อะซานกล่าวว่า

حَيَّ عَلَى الصَّلاَةِ ، حَيَّ عَلَى الْفَلَاحِ

ท่านก็จะกล่าวว่า

لَاحَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللهِ

[ดู รวมหะดีษเศาะฮีหฺ ของอัล-อัลบานีย์] ท่านบอกว่าผู้ใดกล่าวเช่นนี้จากใจเขาจริงๆ เขาจะได้เข้าสวรรค์ [มุสลิม]

ท่านสั่งให้ขอดุอาอ์เศาะละวาต(ประสาทพร)แก่ท่านหลังอะซาน [มุสลิม] โดยได้กล่าวไว้ความว่า “ผู้ใดที่กล่าวเมื่อเขาได้ยินอะซานว่า

اَللّٰهُمَّ رَبَّ هٰـذِهِ الـدَّعْوَةِ التَّامَّـةِ وَالـصَّلَاةِ القَائِمَـةِ آتِ مُحَمَّـداً الوَسِـيْلَةَ وَالْفَـضِيْلَةَ وَابْعَثْهُ مَقَاماً مَّحْمُوْداً الَّذْيْ وَعَدْتَّهُ

ความว่า โอ้ ผู้อภิบาลแห่งเรา พระเจ้าแห่งเสียงการเชิญชวนอันสมบูรณ์นี้ และการละหมาดที่หยัดยืน ขอพระองค์ประทานแก่มุหัมมัดซึ่งการใกล้ชิดอัลลอฮฺ(หรือการให้ความช่วยเหลือ หรือระดับขั้น

หนึ่งในสวรรค์ตามที่มีระบุในหะดีษ, ดู อัน-นิฮายะฮฺ ของ อิบนุล อะษีรฺ – ผู้แปล) และเกียรติอันประเสริฐ ขอพระองค์ทำให้ท่านฟื้น ณ ที่ที่ทรงเกียรติตามที่พระองค์ได้สัญญาไว้

เขาผู้นั้นจะได้รับอนุมัติการช่วยเหลือของฉันในวันกิยามะฮฺ" [อัล-บุคอรีย์]

ท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม ยังได้กล่าวอีก ความว่า "ผู้ใดที่กล่าวเมื่อตอบรับอะซานว่า

أَشْهَدُ أَنْ لَّا إِلٰهَ إِلَّا اللهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيْكَ لَـهُ وَأَنَّ مُحَمَّداً عَبْدُهُ وَرَسُوْلُهُ، رَضِيْتُ بِاللهِ رَبًّا وَبِمُحَمَّدٍ رَّسُوْلًا وَبِالْإِسْلَامِ دِيْناً

ความว่า ขอปฏิญาณว่าไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮฺผู้เดียวโดยไม่มีภาคีใดๆ กับพระองค์ และขอปฏิญาณว่ามุหัมมัดนั้นเป็นบ่าวและศาสนทูตของพระองค์ ฉันพอใจด้วยอัลลอฮฺผู้ซึ่งเป็นองค์อภิบาล พอใจด้วยมุหัมมัดผู้ซึ่งเป็นศาสนทูต และพอใจด้วยอิสลามเป็นศาสนาฉัน

เขาผู้นั้นจะได้รับการอภัยโทษ” [มุสลิม]

จากนั้นท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม ก็จะออกไปละหมาด ท่านจะกล่าวเมื่อเดินออกไปละหมาดว่า

اللَّهُمَّ اجْعَلْ فِي قَلْبِي نُورًا، وَفِي لِسَانِي نُورًا، وَفِي سَمْعِي نُورًا، وَفِي بَصَرِي نُورًا، وَمِنْ فَوْقِي نُورًا، وَمِنْ تَحْتِي نُورًا، وَعَنْ يَمِينِي نُورًا، وَعَنْ شِمَالِي نُورًا، وَمِنْ أَمَامِي نُورًا، وَمِنْ خَلْفِي نُورًا، وَعَظِّمْ لِي نُورًا

ความว่า โอ้ผู้อภิบาลแห่งเรา ขอพระองค์ประทานแสงสว่างในใจฉัน แสงสว่างที่ลิ้นฉัน แสงสว่างในการได้ยินของฉัน แสงสว่างในการมองของฉัน แสงสว่างเหนือตัวฉัน แสงสว่างเบื้องล่างฉัน แสงสว่างทางด้านขวาของฉัน แสงสว่างทางด้านซ้ายของฉัน แสงสว่างด้านหน้าฉัน แสงสว่างด้านหลังฉัน และขอพระองค์ทรงทำให้แสงสว่างนั้นยิ่งใหญ่แก่ฉัน [มุสลิม]

ท่านยังได้กล่าวว่า “จงบอกข่าวดีแก่ผู้ที่เดินในความมืดไปยังมัสยิด ด้วยแสงสว่างที่เจิดจ้าสมบูรณ์ในวันกิยามะฮฺ” [อบู ดาวูด]

เมื่อท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม ก้าวเข้ามัสยิด ท่านจะเริ่มด้วยเท้าขวา จากนั้นจะกล่าวว่า

أَعُوذُ بِاللهِ الْعَظِيمِ، وَسُلْطَانِهِ الْقَـدِيمِ، مِنْ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

ความว่า ฉันขอความคุ้มครองด้วยอัลลอฮฺผู้ยิ่งใหญ่และด้วยอำนาจแห่งพระองค์อันอมตะนิรันดร์กาล จากชัยฏอนผู้ถูกสาปแช่ง [อบู ดาวูด]

เมื่อท่านเข้ามัสยิดท่านจะกล่าวว่า

بِسْمِ اللهِ، وَالصَّلاَةُ وَالـسَّلاَمُ عَـلٰى رَسُـوْلِ اللهِ، اَللّٰهُمَّ اغْفِرْ لِي ذُنُوبِي، وَافْتَحْ لِي أَبْوَابَ رَحْمَتِكَ

ความว่า ด้วยพระนามของอัลลอฮฺ และขอความสันติจงประสบแด่รอซูลของอัลลอฮฺ โอ้ ผู้อภิบาลแห่งเรา ขอได้โปรดอภัยโทษให้แก่ฉัน และขอทรง

เปิดประตูต่างๆ แห่งความเมตตาของพระองค์แก่ฉันด้วยเถิด [อัน-นะสาอีย์, อิบนุ มาญะฮฺ]

และเมื่อท่านออกจากมัสยิดท่านจะกล่าวว่า

بِسْمِ اللهِ، وَالصَّلاَةُ وَالسَّلاَمُ عَلَى رَسُوْلِ اللهِ، اَللّٰهُمَّ اغْفِرْ لِي ذُنُوبِي، وَافْتَحْ لِي أَبْوَابَ فَضْلِكَ

ความว่า ด้วยพระนามของอัลลอฮฺ และขอความสันติจงประสบแด่รอซูลของอัลลอฮฺ โอ้ ผู้อภิบาลแห่งเรา ขอได้โปรดอภัยโทษให้แก่ฉัน และขอทรงเปิดประตูต่างๆ แห่งความประเสริฐของพระองค์แก่ฉันด้วยเถิด [อัน-นะสาอีย์, อิบนุ มาญะฮฺ]

ท่านสนับสนุนให้กล่าวเมื่อออกจากมัสยิดว่า

اَللّٰهُمَّ اعْصِمْنِيْ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيْمِ

ความว่า โอ้ผู้อภิบาลแห่งเรา ขอพระองค์คุ้มครองเราจากชัยฏอนผู้ถูกสาปแช่งด้วยเถิด [อิบนุ มาญะฮฺ]

วิธีปฏิบัติของท่านนบี ﷺ ในการเศาะลาฮฺ

เศาะลาฮฺหรือการละหมาดนั้นเป็นที่เย็นตาเย็นใจของท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม เป็นช่วงแห่งการได้พัก และเป็นที่แห่งการซบต่อหน้าองค์อัลลอฮฺเมื่อใดที่มีเรื่องสำคัญที่ท่านต้องวอนขอ เมื่อท่านมุ่งหมายจะปฏิบัติเศาะลาฮฺท่านจะทำความสะอาดช่องปากด้วยการสีฟันด้วยไม้ข่อย [อัล-บุคอรีย์] ท่านจะละหมาดโดยมีสุตเราะฮฺ(ที่กั้น)อยู่ข้างหน้า บางครั้งท่านจะปักหอกตรงหน้าเป็นที่กั้นและจะละหมาดหลังหอกที่ปักอยู่นั้น ท่านสั่งให้ผู้ละหมาดห้ามคนอื่นไม่ให้เดินผ่านหน้าเวลาที่ตนละหมาดและให้ขัดขวางคนเดินผ่านนั้นอย่างถึงที่สุด [มุสลิม]

เมื่อท่านยืนตรงหันสู่กิบละฮฺแล้วท่านก็จะกล่าวตักบีรฺว่า “อัลลอฮุ อักบัรฺ” [อัล-บุคอรีย์] พร้อมๆ กับยกมือทั้งสองข้างหันไปทางกิบละฮฺโดยชูนิ้วมือให้ตรงเสมอใบหูและเป็นระนาบเดียวกับหัวไหล่ [มุสลิม] จากนั้นจะนำมือขวาทาบบนหลังมือซ้ายวางไว้บนหน้าอก [อบู ดาวูด] ท่านจะมองไปยังที่สุญูด ท่านจะไม่ละสายตาไปจากที่สุญูดจนกระทั่งได้ออกจากละหมาดแล้ว [บันทึกโดย อัล-บัยฮะกีย์ และอัล-หากิม, อัล-อัลบานีย์ วินิจฉัยว่าเศาะฮีหฺ]

จากนั้นท่านก็จะเริ่มด้วยการอ่านดุอาอ์อิสติฟตาหฺว่า

اَللّٰهُمَّ بَاعِدْ بَيْنِي وَبَيْنَ خَطَايَايَ كَمَا بَاعَدْتَ بَيْنَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ، اَللّٰهُمَّ اغْسِلْنِيْ مِنْ خَطَايَايَ بِالْمَاءِ وَالثَّلْجِ وَالْبَرَدِ، اَللّٰهُمَّ نَقِّنِيْ مِنَ الذُّنُوْبِ وَالْخَطَايَا كَمَا يُنَقَّى الثَّوْبُ الْأَبْيَضُ مِنْ الدَّنَسِ

ความว่า โอ้ ผู้อภิบาลแห่งเรา ขอพระองค์ทรงทำให้ไกลห่างเถิดระหว่างฉันกับความผิดของฉัน เช่นที่พระองค์ทรงแยกระหว่างตะวันออกและตะวันตก โอ้ ผู้อภิบาลแห่งเรา ขอพระองค์ทรงล้างฉันจากความผิดของฉันด้วยน้ำ ด้วยหิมะ และด้วยลูกเห็บ โอ้ ผู้อภิบาลแห่งเรา ขอพระองค์ทรงชำระฉันจากบาปและความผิดทั้งหลายเช่นที่ผ้าขาวได้รับการซักล้างจากสิ่งสกปรก [อัล-บุคอรีย์]

แล้วท่านจะกล่าวอิสติอาซะฮฺ (ขอความคุ้มครองต่ออัลลอฮฺจากชัยฏอน) ว่า

أَعُوذُ بِاللهِ السَّمِيعِ الْعَلِيمِ مِنْ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ، مِنْ هَمْزِهِ وَنَفْخِهِ وَنَفْثِهِ

ความว่า ข้าพระองค์ขอความคุ้มครองต่ออัลลอฮฺผู้ทรงได้ยินและรอบรู้ยิ่ง จากชัยฏอนผู้ถูกสาปแช่ง จากการกระซิบกระซาบของมัน การเป่าของมัน และการร่ายกลอนที่เหมือนการเสกมนต์ของมัน [อบู ดาวูด]

จากนั้นท่านก็จะอ่านบัสมะละฮฺ (**بسم الله الرحمن الرحيم**) โดยท่านจะไม่อ่านเสียงดัง [อัล-บุคอรีย์] เมื่อท่านอ่านสูเราะฮฺ อัล-ฟาติหะฮฺ ท่านจะอ่านทีละอายะฮฺ คือจะอ่าน (**الحمد لله رب العالمين**) แล้วหยุด อ่าน (**الرحمن الرحيم**) แล้วหยุด อ่าน (**مالك يوم الدين**) แล้วหยุด จนกระทั่งจบสูเราะฮฺ

การอ่านของท่านในสูเราะฮฺอื่นๆ ก็จะเป็นเช่นนี้คือจะอ่านหยุดในแต่ละอายะฮฺโดยไม่อ่านพ่วงกับอายะฮฺถัดไป [อบู ดาวูด]

ท่านมักจะอ่านด้วยการลากเสียงยาว [อัล-บุคอรีย์]

เมื่อจบสูเราะฮฺ อัล-ฟาติหะฮฺแล้ว ท่านจะกล่าวอามีน (**آمين**) ด้วยเสียงที่ดังและลากยาว ท่านบอกว่าการกล่าวอามีนของผู้ใดที่ตรง

กับการกล่าวอามีนของมลาอิกะฮฺ เขาผู้นั้นจะได้รับการอภัยโทษในความผิดบาปที่ผ่านมา [อัล-บุคอรีย์]

หลังจากอ่านสูเราะฮฺ อัล-ฟาติหะฮฺแล้ว ถ้าหากในละหมาดศุบห์ท่านก็จะอ่านสูเราะฮฺ อัล-มุฟัศศ็อลขนาดยาว (ฏิวาล อัล-มุฟัศศ็อล หมายถึงสูเราะฮฺต่างๆ ตั้งแต่ สูเราะฮฺ กอฟ จนถึง สูเราะฮฺ อัล-มุรสะลาต) [อัต-ติรมิซีย์]

ท่านจะอ่านยาวประมาณหกสิบถึงหนึ่งร้อยอายะฮฺ [อัล-บุคอรีย์] หรือบางครั้งท่านก็อาจจะอ่านจากสูเราะฮฺนอกจากที่กล่าวมาแล้วด้วย [มุสลิม]

ในเช้าวันศุกร์ ร็อกอัตแรกท่านจะอ่านสูเราะฮฺ อัส-สัจญ์ดะฮฺ (**الم، تنزيل الكتاب**) ร็อกอัตที่สองท่านจะอ่านสูเราะฮฺ อัล-อินซาน (**هل أتى على الإنسان**) [อัล-บุคอรีย์]

ในละหมาดซุฮร์ท่านจะอ่านในสองร็อกอัตแรกประมาณร็อกอัตละสามสิบอายะฮฺ และในสองร็อกอัตหลังประมาณสิบห้าอายะฮฺหรือครึ่งหนึ่งของที่ผ่านมา ในละหมาดอัศร์ท่านจะอ่านในสองร็อกอัตแรกร็อกอัตละประมาณสิบห้าอายะฮฺ และในสองร็อกอัตหลังครึ่งหนึ่งของที่ผ่านมา [มุสลิม]

บางครั้งในสองร็อกอัตสุดท้ายท่านก็จะอ่านเฉพาะสูเราะฮฺ อัล-

ฟาติหะฮฺเท่านั้น และบางครั้งท่านก็จะอ่านเสียงดังด้วย [อัล-บุคอรีย์]

ส่วนละหมาดมัฆริบนั้น บางครั้งท่านจะอ่านสูเราะฮฺ อัล-มุฟัศศ็อล ขนาดสั้น (กิศอร อัล-มุฟัศศ็อล หมายถึง ตั้งแต่ สูเราะฮฺ อัด-ฎุหา ถึง สูเราะฮฺ อัน-นาส) [อัน-นะสาอีย์]

และบางครั้งก็จะอ่านสูเราะฮฺอื่นนอกจากนั้นเช่น สูเราะฮฺ อัฏ-ฏูรฺ และ อัล-อะอฺรอฟ [อัล-บุคอรีย์]

และในละหมาดอิชาอ์ ท่านจะอ่านจากสูเราะฮฺ อัล-มุฟัศศ็อล ขนาดกลาง (อะวาสิฏ อัล-มุฟัศศ็อล หมายถึง ตั้งแต่สูเราะฮฺ อัน-นะบะอ์ ถึง สูเราะฮฺ อัล-ลัยล์) [อัน-นะสาอีย์]

เมื่ออ่านสูเราะฮฺเสร็จท่านก็จะยกมือขึ้นตักบีรและก้มรุกูอฺ โดยจะนำมือทั้งสองข้างวางที่หัวเข่า [อัล-บุคอรีย์] เหมือนกับว่ากำลังจับหัวเข่าอยู่ ท่านจะกางนิ้วมือออก และเอาแขนออกห่างจากลำตัว [อบูดาวูด] หลังของท่านจะตรงและเป็นระนาบเสมอกัน [อัล-บุคอรีย์] ท่านจะไม่เงยหรือก้มศีรษะจนเกินไป แต่จะอยู่ปานกลางระหว่างนั้น [มุสลิม] ท่านจะกล่าวในรุกูอฺสามครั้งว่า

سُبْحَانَ رَبِّـيَ الْعَظِيْمِ

ความว่า มหาบริสุทธิ์เถิดพระผู้อภิบาลผู้ยิ่งใหญ่แห่งข้าพระองค์ [อิบนุ มาญะฮฺ]

หรือบางทีก็จะกล่าวซ้ำมากกว่านั้น และบางทีท่านก็จะกล่าวเพิ่มว่า

سُبُّوْحٌ قُدُّوْسٌ، رَبُّ الْمَلَائِكَةِ وَالرُّوْحِ

ความว่า ผู้ทรงบริสุทธิ์ยิ่ง ผู้ทรงศักดิ์สิทธิ์ยิ่ง พระผู้อภิบาลแห่งมลาอิกะฮฺทั้งหลายและมลาอิกะฮฺญิบรีล [มุสลิม]

ท่านจะกล่าวด้วยว่า

سُبْحَانَكَ اللّٰهُمَّ رَبَّنَا وَبِحَمْدِكَ، اَللّٰهُمَّ اغْفِرْ لِيْ

ความว่า มหาบริสุทธิ์ยิ่ง โอ้ พระผู้อภิบาลแห่งเรา และด้วยการสรรเสริญพระองค์ ได้โปรดประทานอภัยโทษแก่ข้าพระองค์ด้วยเถิด [อัล-บุคอรีย์]

ท่านชอบที่จะกล่าวดุอาอ์ข้างต้นอย่างมากในรุกูอฺและสุญูด ท่านได้กล่าวไว้ความว่า “พึงทราบเถิด ฉันถูกห้ามมิให้อ่านอัลกุรอานในรุกูอฺและสุญูด ในรุกูอฺพวกท่านจงกล่าวแสดงความยิ่งใหญ่ของพระผู้อภิบาล ส่วนในสุญูดนั้นจงมุ่งมั่นกล่าวขอดุอาอ์ เพราะมันเป็นที่ซึ่งควรจะถูกตอบรับแก่พวกท่าน” [มุสลิม]

จากนั้นท่านจะยกลำตัวขึ้นจากรุกูอฺพร้อมๆ กับกล่าวว่า

سَمِعَ اللهُ لِـمَـنْ حَمِدَهُ

ความว่า อัลลอฮฺทรงได้ยินผู้สรรเสริญพระองค์

ท่านจะยกมือในขณะที่จะยืนตรงและเมื่อยืนตรงแล้วท่านจะกล่าวว่า

رَبَّنَا وَلَكَ الـْحَمْدُ

ความว่า โอ้ พระผู้อภิบาลแห่งเรา สำหรับพระองค์นั้นคือการสรรเสริญทั้งมวล

บางครั้งท่านจะกล่าวโดยไม่มีอักษร (**و**) และบางครั้งท่านจะเพิ่ม (**اللهم**) ข้างหน้าด้วย ท่านได้กล่าวว่า “เมื่ออิมามกล่าวว่า (**سمع الله لمن حمده**) พวกท่านจงกล่าวว่า (**اللهم ربنا لك الحمد**) เพราะผู้ใดที่กล่าวคำนั้นตรงกับที่มลาอิกะฮฺกล่าว เขาจะได้รับการอภัยโทษจากบาปที่ผ่านมา” [อัล-บุคอรีย์]

ท่านได้ยอมรับและเห็นด้วยกับคนที่กล่าวเพิ่มหลังจากนั้นว่า

حَمْدًا كَثِيْرًا طَيِّبًا مُبَارَكًا فِيْهِ

ความว่า ด้วยการสรรเสริญที่มากมาย ดีงาม และประเสริฐยิ่ง

ท่านบอกว่า “ฉันเห็นมลาอิกะฮฺสามสิบกว่าท่านต่างแย่งกันว่าผู้ใดจะได้จดบันทึกมันก่อน” [อัล-บุคอรีย์]

บางครั้งท่านก็จะอ่านเพิ่มด้วยว่า

مِلْءَ السَّمٰوَاتِ وَمِلْءَ الْأَرْضِ، وَمِـلْءَ مَـا شِئْتَ مِنْ شَيْءٍ بَعْدُ

ความว่า การสรรเสริญที่เต็มฟากฟ้าและแผ่นดิน รวมทั้งทุกสิ่งที่พระองค์ทรงประสงค์นอกจากนั้น [มุสลิม]

จากนั้นท่านจะกล่าวตักบีรพร้อมๆ กับย่อตัวลงเพื่อสุญูด [อัล-บุคอรีย์] ในสุญูดท่านจะให้หน้าผากและจมูกจรดพื้น ท่านจะแบมือทั้งสองเพื่อยันพื้น ชิดนิ้วมือและหันปลายนิ้วทั้งหมดไปยังกิบละฮฺ โดยจะวางมือให้ตรงกับหัวไหล่หรือไม่ก็ตรงกับหูทั้งสอง [อบู ดาวูด] ใช้เข่าทั้งสองและปลายนิ้วเท้าทั้งสองข้างยันพื้นเช่นกัน [บันทึกโดย อัล-บัยฮะกีย์ และอัล-อัลบานีย์วินิจฉัยว่าเศาะฮีหฺ] ปลายนิ้วเท้าทั้งหมดหันไปทางกิบละฮฺ ท่านจะแยกระหว่างสะโพกและแข้งทั้งสองข้าง รวมทั้งแยกสะโพกให้ห่างจากหน้าท้อง เช่นที่แยกแขนทั้งสองข้างให้ห่างจากลำตัวกระทั่งเห็นใต้วงแขนของท่านจากด้านหลัง [อัล-บุคอรีย์และมุสลิม]

ในสุญูดท่านจะกล่าวจำนวนสามครั้งว่า

سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعْلٰى

ความว่า มหาบริสุทธิ์ยิ่ง พระผู้อภิบาลแห่งข้า พระองค์ ผู้ทรงสูงส่งยิ่ง [อิบนุ มาญะฮฺ]

บางครั้งจะกล่าวทวนซ้ำมากกว่าสามครั้ง และจะกล่าวดุอาอ์ที่ท่านได้กล่าวในรุกูอฺ มีดุอาอ์อื่นๆ ที่ท่านกล่าวในสุญูดเช่น

اَللّٰهُمَّ اغْفِرْ لِيْ ذَنْبِيْ كُلَّهُ دِقَّهُ وَجِلَّهُ، وَأَوَّلَهُ وَآخِرَهُ، وَعَلَانِيَتَهُ وَسِرَّهُ

ความว่า โอ้ ผู้อภิบาลแห่งข้า ขอทรงอภัยแก่บาปของข้า ทุกอย่างทั้งที่เล็กและใหญ่ ที่เก่าและใหม่ ที่เปิดเผยและปกปิด [มุสลิม]

اَللّٰهُمَّ لَكَ سَجَدْتُ، وَبِكَ آمَنْتُ وَلَكَ أَسْلَمْتُ، سَجَدَ وَجْهِيَ لِلَّذِي خَلَقَهُ وَصَوَّرَهُ، وَشَقَّ سَمْعَهُ وَبَصَرَهُ، فَتَبَارَكَ اللهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ

ความว่า โอ้ ผู้อภิบาลแห่งข้า ข้าพระองค์ได้กราบสุญูดแด่พระองค์ ได้ศรัทธาต่อพระองค์ และได้จำนนต่อพระองค์ ใบหน้าของข้าได้กราบแด่ผู้ที่สร้างมัน วาดตกแต่งมัน และสร้างให้มีหูและตากับมัน ดังนั้น มหาประเสริฐเถิดองค์อัลลอฮฺผู้ทรงสร้างที่ดียิ่ง [มุสลิม]

اللَّهُمَّ إِنِّيْ أَعُوذُ بِرِضَاكَ مِنْ سَخَطِكَ، وَبِمُعَافَاتِكَ مِنْ عُقُوبَتِكَ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْكَ لَا أُحْصِيْ ثَنَاءً عَلَيْكَ، أَنْتَ كَمَا أَثْنَيْتَ عَلَى نَفْسِكَ

ความว่า โอ้ ผู้อภิบาลแห่งข้า แท้จริงข้าพระองค์ขอความคุ้มครองด้วยความโปรดปรานของพระองค์จากความโกรธกริ้วของพระองค์ ขอความคุ้มครองด้วยการให้ความปลอดภัยของพระองค์จากการลงโทษของพระองค์ ขอความคุ้มครองด้วยพระองค์จากพระองค์เอง ข้าพระองค์มิอาจจะนับ

การสดุดีสรรเสริญพระองค์ได้ พระองค์นั้นเป็นเช่น
ที่พระองค์ได้สรรเสริญแก่ตัวพระองค์เอง [มุสลิม]

ท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม ได้กล่าวว่า “ที่ที่บ่าวอยู่ใกล้กับผู้อภิบาลของเขามากที่สุดคือในขณะที่เขาสุญูด ดังนั้นจงขอดุอาอ์ในขณะนั้นให้มาก” [มุสลิม]

จากนั้นท่านจะยกศีรษะขึ้นจากสุญูดพร้อมกล่าวตักบีร [อัล-บุคอรีย์] กระทั่งนั่งนิ่งวางบั้นท้ายบนเท้าซ้ายที่แนบพื้น ส่วนเท้าขวานั้นท่านจะยันพื้นไว้โดยให้นิ้วเท้าขวาทั้งหมดหันไปทางกิบละฮฺ [อัน-นะสาอีย์] ท่านจะวางมือทั้งสองบนขาอ่อนหรือตรงหัวเข่า [มุสลิม] และจะกล่าวดุอาอ์ว่า

رَبِّ اغْفِـــرْ لِيْ وَارْحَمْنِـــيْ، وَاجْـــبُرْنِيْ
وَارْفَعْنِي، وَاهْدِنِيْ وَعَافِنِيْ، وَارْزُقْنِيْ

ความว่า โอ้ ผู้อภิบาลแห่งข้า ได้โปรดประทานอภัยแก่ข้าพระองค์ เมตตาข้าพระองค์ ดูแลแก้ไขข้าพระองค์ ยกฐานะข้าพระองค์ ชี้นำข้าพระองค์ ให้ความปลอดภัยแก่ข้าพระองค์ ประทานปัจจัยยังชีพแก่ข้าพระองค์ [อบู ดาวูด และ อัต-ติรมิซีย์]

บางครั้งท่านก็จะกล่าวว่า

رَبِّ اغْفِرْ لِـيْ، رَبِّ اغْفِرْ لِـيْ

ความว่า โอ้ ผู้อภิบาลแห่งข้า ได้โปรดประทานอภัยแก่ข้าพระองค์ – ซ้ำกันสองครั้ง [อิบนุมาญะฮฺ]

ระยะเวลาช่วงที่ท่านนั่งจะนานเท่าๆ กับระยะเวลาที่ท่านสุญูด [อัล-บุคอรีย์และมุสลิม] จากนั้นท่านก็จะสุญูดอีกครั้งเหมือนที่ทำในสุญูดครั้งแรกแล้วจึงยืนขึ้นเพื่อละหมาดในร็อกอัตที่สอง

ส่วนการนั่งสำหรับตะชะฮ์ฮุดนั้น ท่านจะวางมือขวาบนขาอ่อนหรือตรงหัวเข่าขวา ใช้นิ้วชี้ชี้ไปทางกิบละฮฺ [มุสลิม] พร้อมๆ กับกระดิกนิ้วชี้ระหว่างที่กล่าวดุอาอ์ [อัน-นะสาอีย์] ท่านจะมองไปที่นิ้วชี้นั้น ส่วนนิ้วอันอื่นๆ ท่านจะกำไว้ทั้งหมด [มุสลิม] หรือบางทีท่านก็เอานิ้วโป้งทำวงกับนิ้วกลาง [อัน-นะสาอีย์] ท่านจะวางมือซ้ายบนขาอ่อนหรือตรงหัวเข่าด้านซ้ายโดยไม่ได้กำมันไว้ [มุสลิม]

ในตะชะฮ์ฮุดท่านจะกล่าวดุอาอ์ตะชะฮ์ฮุดด้วยสำนวนต่างๆ ตามที่มีรายงาน ส่วนหนึ่งก็คือ

التَّحِيَّـاتُ للهِ، وَالـصَّلَوَاتُ وَالطَّيِّبَـاتُ،

الـسَّلَامُ عَلَيْـكَ أَيُّهَـا النَّبِـيُّ وَرَحْمَـةُ اللهِ

وَبَرَكَاتُـهُ، الـسَّلَامُ عَلَيْنَـا وَعَـلٰى عِبَـادِ اللهِ الصَّالِحِينَ، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلٰهَ إِلَّا اللهُ، وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ

ความว่า มวลการสดุดีทั้งหลายมอบแด่อัลลอฮฺ รวมทั้งการสรรเสริญด้วยพรและความดีงามต่างๆ ขอความสันติสุขจงประสบแด่ท่านโอ้ผู้เป็นนบี รวมทั้งเมตตาแห่งอัลลอฮฺและความประเสริฐทั้งหลายของพระองค์ ขอความสันติสุขจงประสบแด่เราและแด่บรรดาบ่าวผู้ทรงคุณธรรมทั้งหลาย ข้าขอปฏิญาณว่าไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮฺ และข้าขอปฏิญาณว่ามุหัมมัดนั้นเป็นบ่าวและศาสนทูตของพระองค์ [อัล-บุคอรีย์]

จากนั้นท่านก็กล่าวเศาะละวาตแก่ตัวท่านเองด้วยสำนวนต่างๆ ซึ่งมีรายงานส่วนหนึ่งว่า

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى مُحَمَّدٍ وَعَلٰى آلِ مُحَمَّـدٍ، كَـمَا صَلَّيْتَ عَـلٰى إِبْـرَاهِيمَ وعَـلٰى آلِ إِبْـرَاهِيمَ،

وَبَـارِكْ عَـلٰى مُحَمَّـدٍ وَعَـلٰى آلِ مُحَمَّـدٍ، كَـمَا بَارَكْتَ عَلٰى إِبْـرَاهِيمَ و عَـلٰى آلِ إِبْـرَاهِيمَ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ

ความว่า โอ้ พระผู้อภิบาลแห่งเรา ขอทรงประทานความจำเริญแด่มุหัมมัดและครอบครัวของมุหัมมัด เช่นที่พระองค์ประทานความจำเริญแด่อิบรอฮีมและครอบครัวของอิบรอฮีม แท้จริงพระองค์นั้นทรงยิ่งด้วยการสรรเสริญและบารมีอันสูงส่ง โอ้ พระผู้อภิบาลแห่งเรา ขอทรงประทานความประเสริฐแด่มุหัมมัดและครอบครัวของมุหัมมัด เช่นที่พระองค์ประทานความประเสริฐแด่อิบรอฮีมและครอบครัวของอิบรอฮีม แท้จริงพระองค์นั้นทรงยิ่งด้วยการสรรเสริญและบารมีอันสูงส่ง [อัล-บุคอรีย์]

ท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม เมื่อลุกขึ้นเพื่อละหมาดในร็อกอัตที่สามท่านจะกล่าวตักบีรพร้อมยกมือทั้งสองข้าง และเมื่อนั่งเพื่อตะชะฮ์ฮุดครั้งสุดท้ายท่านจะทำเช่นเมื่อตะชะฮ์ฮุดครั้ง

แรก เพียงแต่ท่านจะนั่งโดยวางบั้นท้ายลงบนพื้น ยกเท้าขวายันพื้นเช่นตอนแรก [อัล-บุคอรีย์] แล้วสอดเท้าซ้ายไว้ใต้สะโพกและแข้งด้านขวา [มุสลิม]

ท่านเคยกล่าวว่า “เมื่อผู้ใดผู้หนึ่งจากพวกท่านเสร็จจากตะชะฮ์ฮุดแล้ว ให้เขาขอความคุ้มครองต่ออัลลอฮฺจากสิ่งสี่ประการด้วยการกล่าวว่า :

اَللّٰهُمَّ إِنِّي أَعُـوذُ بِـكَ مِـنْ عَـذَابِ جَهَـنَّمَ،
وَمِـنْ عَـذَابِ الْقَـبْرِ، وَمِـنْ فِتْنَـةِ الْـمَحْيَا
وَالْـمَمَاتِ، وَمِنْ شَرِّ فِتْنَةِ الْـمَسِيحِ الدَّجَّالِ

ความว่า โอ้ พระผู้อภิบาลแห่งข้าพระองค์ แท้จริงข้าพระองค์ขอความคุ้มครองต่อพระองค์จากการทรมานในนรกญะฮันนัม จากการทรมานในหลุมฝังศพ จากการทดสอบของชีวิตและความตาย จากความชั่วร้ายที่เป็นบททดสอบของดัจญาล [มุสลิม]

จากนั้นก็ขอดุอาอ์อื่นๆ ให้กับตัวเองตามที่เขาขอได้” [อัน-นะสาอีย์]

ท่านได้สอนอบู บักร์ เราะฎิยัลลอฮุ อันฮุ ให้กล่าวว่า

اَللّٰهُمَّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي ظُلْمًا كَثِيرًا، وَلَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ، فَاغْفِرْ لِي مَغْفِرَةً مِنْ عِنْدِكَ، وَارْحَمْنِي إِنَّك أَنْتَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ

ความว่า โอ้ พระผู้อภิบาลแห่งข้า แท้จริงข้าพระองค์ได้ก่อความอยุติธรรมอย่างมากมายแก่ตัวข้าเอง และไม่มีผู้ใดที่อภัยโทษได้เว้นแต่พระองค์เท่านั้น ได้โปรดอภัยแก่ข้าพระองค์ด้วยการประทานอภัยจากพระองค์ ขอทรงเมตตาข้าพระองค์ด้วยเถิด แท้จริงพระองค์นั้นทรงเป็นผู้ที่เปี่ยมยิ่งด้วยการอภัยและความเมตตา [อัล-บุคอรีย์]

ท่านได้สั่งเสียมุอาซ บิน ญะบัล เราะฎิยัลลอฮุ อันฮุ ให้กล่าวทุกครั้งหลังละหมาด(ก่อนให้สลามหรือหลังให้สลาม)ว่า

اَللّٰهُمَّ أَعِنِّيْ عَلٰى ذِكْرِكَ وَشُكْرِك وَحُسْنِ عِبَادَتِكَ

ความว่า โอ้ พระผู้อภิบาลแห่งข้าพระองค์ ขอทรงช่วยข้าพระองค์ในการกล่าวรำลึกถึงพระองค์ การขอบคุณแด่พระองค์ และการปฏิบัติอิบาดะฮฺให้ดีเลิศแด่พระองค์ [อบู ดาวูด]

สิ่งสุดท้ายที่ท่านจะกล่าวระหว่างตะชะฮ์ฮุดและสลามก็คือ

اَللّٰهُمَّ اغْفِرْ لِي مَا قَدَّمْتُ وَمَا أَخَّرْتُ، وَمَا أَسْرَرْتُ وَمَا أَعْلَنْتُ، وَمَا أَنْتَ أَعْلَمُ بِهِ مِنِّيْ، أَنْتَ الْمُقَدِّمُ وَأَنْتَ الْمُؤَخِّرُ، لَا إِلٰهَ إِلَّا أَنْتَ

ความว่า โอ้ พระผู้อภิบาลแห่งข้าพระองค์ ได้โปรดอภัยในสิ่งที่ข้าพระองค์ทำก่อนหน้านี้และทำหลังจากนี้ สิ่งที่ข้าพระองค์ปิดบังและสิ่งที่ข้าพระองค์เปิดเผย สิ่งที่ข้าพระองค์ทำเกินเลยและสิ่งที่พระองค์รู้ดีกว่าตัวข้าพระองค์ แท้จริงพระองค์

เป็นผู้อยู่ก่อนหน้าและเป็นผู้อยู่ภายหลัง ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากพระองค์เท่านั้น [มุสลิม]

จากนั้นท่านก็จะให้สลามทางด้านขวาว่า

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللهِ وَبَرَكَاتُهُ

ความว่า ขอสันติสุขและความเมตตาแห่งอัลลอฮฺประสบแด่ท่าน

ท่านหันขวากระทั่ง(คนข้างหลังสามารถมอง)เห็นแก้มทางขวาของท่านได้ แล้วจึงให้สลามอีกครั้งทางด้านซ้ายโดยหันมากระทั่งสามารถเห็นแก้มด้านซ้ายของท่านได้ [มุสลิม]

เมื่อท่านให้สลามเสร็จท่านจะกล่าวสามครั้งว่า

أَسْتَغْفِرُ اللهَ

ความว่า ข้าขออภัยโทษต่อพระองค์อัลลอฮฺ

จากนั้นก็จะกล่าวต่อไปว่า

اَللّٰهُمَّ أَنْتَ السَّلَامُ وَمِنْكَ السَّلَامُ تَبَارَكْتَ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ

ความว่า โอ้ พระผู้อภิบาลแห่งข้าพระองค์ พระองค์คืออัส-สลาม(ผู้เปี่ยมด้วยสันติ) จาก

พระองค์นั้นคือที่มาของสันติ ประเสริฐยิ่งเถิด โอ้ผู้เปี่ยมด้วยความยิ่งใหญ่และบุญคุณอันล้นเหลือ [มุสลิม]

จากนั้นก็จะกล่าวบทวิรดเหล่านี้

لَا إِلٰـهَ إِلَّا اللهُ وَحْـدَهُ لَا شَرِيـكَ لَـهُ، لَـهُ الْـمُلْكُ وَلَهُ الْـحَمْدُ وَهُـوَ عَـلٰى كُـلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، اللّٰهُـمَّ لَا مَـانِعَ لِـمَـا أَعْطَيْـتَ وَلَا مُعْطِيَ لِـمَـا مَنَعْـتَ، وَلَا يَنْفَـعُ ذَا الْـجَدِّ مِنْكَ الْـجَدُّ

ความว่า ไม่มีพระเจ้าอื่นใดเว้นแต่อัลลอฮฺองค์เดียวโดยไม่มีภาคีใดๆ เสมอพระองค์ เป็นสิทธิของพระองค์ซึ่งการครอบครองและการสรรเสริญสดุดี และพระองค์ทรงยิ่งด้วยเดชานุภาพเหนือทุกๆ สิ่ง โอ้ พระผู้อภิบาลแห่งข้าพระองค์ ไม่มีผู้ใดที่สามารถสกัดกั้นสิ่งที่พระองค์ประทานให้ และไม่มีผู้ใดที่สามารถให้ในสิ่งที่พระองค์สกัดห้ามไว้ และ

ความมั่งมีมิอาจให้ประโยชน์แก่เจ้าของผู้มั่งมีนั้น ณ พระองค์ได้เลย [อัล-บุคอรีย์]

لَا إِلٰـهَ إِلَّا اللهُ وَحْـدَهُ لَا شَرِيـكَ لَـهُ، لَـهُ الـْمُلْكُ وَلَهُ الـْحَمْدُ وَهُـوَ عَـلٰى كُـلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللهِ، لَا إِلٰهَ إِلَّا اللهُ وَلَا نَعْبُدُ إِلَّا إِيَّاهُ، لَهُ النِّعْمَةُ وَلَهُ الْفَضْلُ وَلَهُ الثَّنَاءُ الْـحَسَنُ، لَا إِلٰهَ إِلَّا اللهُ مُخْلِـصِينَ لَهُ الدِّينَ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ

ความว่า ไม่มีพระเจ้าอื่นใดเว้นแต่อัลลอฮฺองค์เดียวโดยไม่มีภาคีใดๆ เสมอพระองค์ เป็นสิทธิของพระองค์ซึ่งการครอบครองและการสรรเสริญสดุดี และพระองค์ทรงยิ่งด้วยเดชานุภาพเหนือทุกๆ สิ่ง ไม่มีความสามารถและพลังใดๆ เว้นแต่ด้วยอัลลอฮฺ ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮฺ และเราไม่เคารพสักการะสิ่งอื่นใดนอกจากพระองค์เท่านั้น เป็นสิทธิแห่งพระองค์ซึ่งการประทาน

นิอฺมัต ความประเสริฐ และการสรรเสริญที่งดงาม ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮฺ โดยที่เรามอบความบริสุทธิ์ใจแห่งการยึดมั่นในศาสนาแด่พระองค์ แม้ว่าเหล่าผู้ปฏิเสธจะชิงชังก็ตาม [มุสลิม]

رَبِّ قِنِيْ عَذَابَكَ يَوْمَ تَبْعَثُ عِبَادَكَ

ความว่า โอ้ พระผู้อภิบาลแห่งข้าพระองค์ ขอทรงปกป้องข้าพระองค์จากการทรมานของพระองค์ในวันที่ทรงปลุกปวงบ่าวของพระองค์ให้ฟื้นอีกครั้งในวันกิยามะฮฺ [มุสลิม]

ท่านส่งเสริมให้ประชาชาติของท่านกล่าวตัสบีหฺ (สุบหานัลลอฮฺ) ตะห์มีด (อัลหัมดุลิลลาฮฺ) และตักบีร (อัลลอฮุอักบัรฺ) อย่างละสามสิบสามครั้ง หลังละหมาดทุกครั้ง และให้กล่าวปิดท้ายเพื่อให้ครบร้อยว่า

لَا إِلٰـهَ إِلَّا اللهُ وَحْـدَهُ لَا شَرِيـكَ لَـهُ، لَـهُ الـْمُلْكُ وَلَهُ الـْحَمْدُ وَهُـوَ عَـلٰى كُـلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

ความว่า ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮฺเพียงผู้เดียวโดยปราศจากภาคีใดๆ คือสิทธิแห่งพระองค์ซึ่งการครอบครองและการสรรเสริญสดุดีทั้งปวง และพระองค์ทรงเปี่ยมยิ่งด้วยเดชานุภาพเหนือทุกๆ สิ่ง

โดยผลบุญของคำกล่าวข้างต้นนั้นคือ ได้รับการอภัยโทษจากความผิดบาปแม้จะมากมายเหมือนฟองน้ำทะเล [มุสลิม]

ท่านจะกล่าวซิกิรด้วยเสียงดัง [อัล-บุคอรีย์] และนับจำนวนการกล่าวตัสบีหฺด้วยมือ [อัต-ติรมิซีย์] ท่านกล่าวว่า “ผู้ใดที่อ่านอายะฮฺกุรสีย์ทุกครั้งหลังละหมาดฟัรฎู ย่อมไม่มีสิ่งใดที่กั้นขวางเขาจากการเข้าสวรรค์นอกเสียจากความตายเท่านั้น” [หะดีษเศาะฮีหฺ ดู เศาะฮีหฺ อัล-ญามิอฺ] ท่านยังได้สั่งให้อ่านสูเราะฮฺ อัล-มุเอาวิซาต ทั้งสาม นั่นคือ สูเราะฮฺ อัล-อิคลาศ, สูเราะฮฺ อัล-ฟะลัก และสูเราะฮฺ อัน-นาส ทุกครั้งหลังละหมาด [อบู ดาวูด]

เมื่อให้สลามในละหมาดศุบห์ ท่านจะกล่าวดุอาอ์ว่า

اَللّٰهُمَّ إِنِّيْ أَسْأَلُكَ عِلْماً نَافِعاً وَرِزْقاً طَيِّباً وَعَمَلاً مُّتَقَبَّلاً

ความว่า โอ้ พระผู้อภิบาลแห่งข้าพระองค์ แท้จริง ข้าพระองค์ขอจากพระองค์ซึ่งความรู้ที่มีประโยชน์ ริซกีที่ดี และอะมัลที่ถูกตอบรับ [อิบนุ มาญะฮฺ]

ท่านได้บอกว่า “ผู้ใดที่กล่าวดุอาอ์ก่อนลุกจากละหมาดมัฆริบและละหมาดศุบห์ และก่อนที่จะเปลี่ยนเท้าทั้งสองของเขาจากท่านั่งตะชะฮ์ฮุด จำนวนสิบครั้งว่า

لَا إِلٰـهَ إِلَّا اللهُ وَحْـدَهُ لَا شَرِيـكَ لَـهُ، لَـهُ الْـمُلْكُ وَلَهُ الْـحَمْدُ وَهُـوَ عَـلٰى كُـلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

ความว่า ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮฺเพียงผู้เดียวโดยปราศจากภาคีใดๆ คือสิทธิแห่งพระองค์ ซึ่งการครอบครองและการสรรเสริญสดุดีทั้งปวง และพระองค์ทรงเปี่ยมยิ่งด้วยเดชานุภาพเหนือทุกๆ สิ่ง

ในแต่ละครั้งที่เขาอ่าน อัลลอฮฺจะทรงบันทึกให้เขาสิบความดีงาม ลบล้างสิบความผิดของเขา ยกฐานะของเขาสิบขั้น มันจะเป็นสิ่งที่คอยปกป้องจากสิ่งไม่พึงประสงค์ทุกประการ เป็นการป้องกันจากชัยฏอนผู้

ถูกสาปแช่ง ความผิดใดๆ ไม่อาจจะทำลายเขาได้เว้นแต่ชีริกเท่านั้น เขาจะเป็นหนึ่งในบรรดาผู้ที่มีอะมัลประเสริฐที่สุด นอกเสียจากมีคนอื่นที่เหนือกว่าโดยกล่าวดุอาอ์ได้ดีกว่าเขา" [หะสัน ลิ ฆ็อยริฮฺ, ดู เศาะฮีหฺ อัต-ตัรฆีบ]

ท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม จะรักษาการละหมาดทั้งห้าเวลา ท่านได้บอกว่าอัลลอฮฺทรงกำหนดละหมาดเหล่านั้นเหนือบ่าวของพระองค์ในแต่ละวันและคืน [อบู ดาวูด] และได้บอกว่าการละหมาดทั้งห้าเวลาเป็นเหตุที่อัลลอฮฺจะใช้ลบล้างความผิด [อัล-บุคอรีย์] และผู้ใดที่ปฏิบัติได้ดี โดยการอาบน้ำละหมาดอย่างประณีต ละหมาดอย่างเปี่ยมด้วยความคุชูอฺ(สงบเสงี่ยม) สมบูรณ์ทุกประการในทุกอิริยาบทการก้มกราบ มันจะเป็นสิ่งที่ลบล้างความผิดที่ผ่านมาทั้งหมด ตราบใดที่เขาไม่มีบาปใหญ่ [มุสลิม] และท่านได้บอกว่าผู้ใดที่ละทิ้งการละหมาดเขาย่อมต้องเป็นผู้ปฏิเสธการศรัทธา [อัน-นะสาอีย์]

ท่านได้ส่งเสริมสนับสนุนอย่างยิ่งให้ละหมาดญะมาอะฮฺที่มัสยิด โดยได้กล่าวไว้ความว่า "ละหมาดของชายผู้หนึ่งโดยญะมาอะฮฺมีผลบุญทวีคูณเหนือละหมาดของเขาที่บ้านหรือที่ตลาดถึงยี่สิบห้าเท่า นั่นเป็นเพราะเมื่อเขาอาบน้ำละหมาดแล้วออกไปยังมัสยิดโดยไม่มีเจตนาใดๆ นอกจากเพื่อละหมาดเท่านั้น ทุกก้าวที่เขาเดินจะถูก

ยกระดับให้เขาหนึ่งชั้นและถูกลบความผิดให้เขาหนึ่งความผิด เมื่อเขาละหมาดเสร็จเหล่ามลาอิกะฮฺจะพากันขอพรให้เขาตราบใดที่เขายังนั่งอยู่ ณ ที่ละหมาด พวกเขาจะกล่าวว่า 'โอ้อัลลอฮฺ ขอทรงอภัยให้เขาเถิด โอ้อัลลอฮฺ ขอทรงเมตตาเขาด้วยเถิด' เขาจะยังอยู่ในสถานะของการละหมาดตราบเท่าที่เขารอจะละหมาดในเวลาต่อไป" [อัล-บุคอรีย์และ มุสลิม] ท่านเกือบต้องการที่จะเผาบ้านของผู้ที่ไม่ยอมมาละหมาดญะมาอะฮฺที่มัสยิด [มุสลิม]

ท่านยังได้กล่าวความว่า "ผู้ใดที่ละหมาดอิชาอ์โดยญะมาอะฮฺนั่นเสมือนว่าเขาได้ลุกขึ้นละหมาดครึ่งคืน และผู้ใดที่ละหมาดศุบห์โดยญะมาอะฮฺ นั่นเสมือนว่าเขาได้ลุกขึ้นละหมาดทั้งคืน" [มุสลิม]

ท่านได้บอกว่า ผู้ใดที่ละหมาดอัศร์และศุบห์ เขาย่อมได้เข้าสวรรค์ [อัล-บุคอรีย์]

นอกจากนี้ ท่านยังได้รักษาละหมาดสุนัตเราะวาติบอย่างสม่ำเสมอ อิบนุ อุมัร เราะฎิยัลลอฮฺ อันฮุมา กล่าวว่า "ฉันจำการละหมาดสุนัตจากท่านนบี ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม สิบร็อกอัต คือ สองร็อกอัตก่อนซุฮฺร์และสองร็อกอัตหลังซุฮฺร์ สองร็อกอัตหลังมัฆริบซึ่งท่านละหมาดที่บ้าน สองร็อกอัตหลังอิชาอ์ซึ่งท่านละหมาดที่บ้านเช่นกัน และสองร็อกอัตก่อนศุบห์" [อัล-บุคอรีย์] บางครั้งท่านจะละหมาดก่อนซุฮฺร์สี่ร็อกอัตที่บ้าน [อัล-บุคอรีย์]

ท่านจะอ่านในละหมาดสุนัตหลังมัฆริบด้วยสูเราะฮฺอัล-กาฟิรูน และ อัล-อิคลาศ [อัต-ติรมิซีย์] ในละหมาดก่อนศุบห์บางครั้งก็จะอ่านด้วยสองสูเราะฮฺนี้ หรือบางครั้งในร็อกอัตแรกก็จะอ่านอายะฮฺที่ว่า

﴿ قُولُوٓاْ ءَامَنَّا بِٱللَّهِ وَمَآ أُنزِلَ إِلَيۡنَا وَمَآ أُنزِلَ إِلَىٰٓ إِبۡرَٰهِـۧمَ وَإِسۡمَٰعِيلَ وَإِسۡحَٰقَ وَيَعۡقُوبَ وَٱلۡأَسۡبَاطِ وَمَآ أُوتِيَ مُوسَىٰ وَعِيسَىٰ وَمَآ أُوتِيَ ٱلنَّبِيُّونَ مِن رَّبِّهِمۡ لَا نُفَرِّقُ بَيۡنَ أَحَدٖ مِّنۡهُمۡ وَنَحۡنُ لَهُۥ مُسۡلِمُونَ ١٣٦ ﴾

[البقرة : 136]

และในร็อกอัตที่สองก็อ่านอายะฮฺนี้ [มุสลิม]

﴿ قُلۡ يَٰٓأَهۡلَ ٱلۡكِتَٰبِ تَعَالَوۡاْ إِلَىٰ كَلِمَةٖ سَوَآءِۭ بَيۡنَنَا وَبَيۡنَكُمۡ أَلَّا نَعۡبُدَ إِلَّا ٱللَّهَ وَلَا نُشۡرِكَ بِهِۦ شَيۡـٔٗا وَلَا يَتَّخِذَ بَعۡضُنَا بَعۡضًا أَرۡبَابٗا مِّن دُونِ ٱللَّهِۚ فَإِن تَوَلَّوۡاْ فَقُولُواْ ٱشۡهَدُواْ بِأَنَّا مُسۡلِمُونَ ٦٤ ﴾

[آل عمران : 64]

ท่านจะละหมาดฎุหา(ละหมาดช่วงเวลาสาย)ด้วย [มุสลิม, อัต-ติรมิซีย์] และได้สั่งเสียอบู ฮุร็อยเราะฮฺ เราะฎิยัลลอฮุ อันฮุ ไว้ และบอกว่าการละหมาดฎุหาเป็นการทดแทนการจ่ายทานเศาะดะเกาะฮฺเพื่อแสดงความขอบคุณต่ออัลลอฮฺที่ประทานอวัยวะต่างๆ ในร่างกายมา นั่นคือเท่ากับ 360 เศาะดะเกาะฮฺในแต่ละวัน [มุสลิม]

ท่านยังได้ละหมาดก่อนอัศร์สี่ร็อกอัต โดยแยกเป็นครั้งละสองร็อกอัต [อัต-ติรมิซีย์] และได้กล่าวไว้ความว่า "ขออัลลอฮฺเมตตาผู้ที่ละหมาดก่อนอัศร์สี่ร็อกอัต" [อบู ดาวูด]

วิธีปฏิบัติของท่านนบี ﷺ ในการกล่าวซิกิรเช้า-เย็น

ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม เมื่อละหมาดศุบห์แล้วก็จะนั่งอยู่กับที่ละหมาดนั้น เพื่อกล่าวรำลึกถึงอัลลอฮุจนกระทั่งตะวันขึ้น [มุสลิม]

ท่านจะกล่าวในตอนเช้าด้วยดุอาอ์ว่า

اَللّٰهُمَّ بِكَ أَصْبَحْنَا، وَبِكَ أَمْسَيْنَا، وَبِكَ نَحْيَا وَبِكَ نَمُوْتُ، وَإِلَيْكَ النُّشُوْرُ

ความว่า โอ้อัลลอฮุ พวกเรามีชีวิตอยู่ในเช้านี้ด้วยพระองค์ และพวกเรามีชีวิตอยู่ในตอนค่ำคืนด้วยพระองค์ พวกเรามีชีวิตอยู่ด้วยพระองค์และตายด้วยพระองค์ และเราจะฟื้นคืนชีพสู่พระองค์

ในตอนเย็นท่านจะกล่าวแทนว่า

اَللّٰهُمَّ بِكَ أَمْسَيْنَا، وَبِكَ أَصْبَحْنَا، وَبِكَ نَحْيَا وَبِكَ نَمُوْتُ، وَإِلَيْكَ الْمَصِيْرُ

ความว่า โอ้อัลลอฮฺ พวกเรามีชีวิตอยู่ในค่ำคืนนี้ด้วยพระองค์ และพวกเรามีชีวิตอยู่ในตอนเช้าด้วยพระองค์ พวกเรามีชีวิตอยู่ด้วยพระองค์และตายด้วยพระองค์ และเราจะกลับคืนสู่พระองค์ [ดู อัส-สิลสิละฮฺ อัศ-เศาะฮีหะฮฺ]

และยังกล่าวดุอาอ์ต่อไปนี้ด้วย [มุสลิม]

أَصْبَحْنَا وَأَصْبَحَ الْمُلْكُ لله وَالْحَمْدُ لله، لاَ إِلٰـهَ إِلاَّ اللهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيْكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ. رَبِّ أَسْأَلُكَ خَيْرَ مَا فِي هَذَا الْيَوْمِ وَخَيْرَ مَا بَعْدَهُ، وَأَعُوْذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا فِي هَذَا الْيَوْمِ وَشَرِّ مَا بَعْدَهُ. رَبِّ أَعُوْذُ بِكَ

مِنَ الْكَسَلِ وَسُوْءِ الْكِبَرِ، رَبِّ أَعُوْذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ النَّارِ وَعَذَابِ الْقَبْرِ

ความว่า พวกเรามีชีวิตอยู่ในเช้านี้โดยที่อำนาจการปกครองเป็นกรรมสิทธิ์ของอัลลอฮฺ และมวลการสรรเสริญเป็นเอกสิทธิ์ของพระองค์ ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮฺแต่เพียงผู้เดียว โดยปราศจากภาคีใดๆ กับพระองค์ อำนาจการปกครองเป็นกรรมสิทธิ์ของพระองค์ มวลการสรรเสริญเป็นของพระองค์ พระองค์ทรงอำนาจเหนือสรรพสิ่งทั้งมวล โอ้พระผู้อภิบาลของฉัน ฉันวิงวอนขอต่อพระองค์โปรดประทานความดีที่มีอยู่ในวันนี้และความดีหลังจากนั้นแก่ฉัน และฉันขอความคุ้มครองต่อพระองค์จากความชั่วร้ายของวันนี้และความชั่วร้ายหลังจากนั้น โอ้พระผู้อภิบาลของฉัน ฉันขอความคุ้มครองต่อพระองค์จากความเกียจคร้าน และความเลวร้ายของความแก่ชรา โอ้พระผู้อภิบาลของฉัน ฉันขอความคุ้มครองต่อพระองค์จากการทรมาน(การลงโทษ)ในนรกและการทรมาน(การลงโทษ)ในหลุมศพ

และดุอาอ์ต่อไปนี้ [ดู เศาะฮีหฺ อัล-ญามิอฺ]

أَصْبَحْنَا عَلَى فِطْرَةِ الْإِسْلَامِ، وَكَلِمَةِ الْإِخْلَاصِ، وَدِيْنِ نَبِيِّنَا مُحَمَّدٍ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، وَمِلَّةِ أَبِيْنَا إِبْرَاهِيْمَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، حَنِيْفًا مُسْلِمًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِيْنَ

ความว่า เรามีชีวิตอยู่ในเช้านี้บนศาสนาอิสลาม และบนถ้อยคำที่บริสุทธิ์ (คำปฏิญาณตน ลาอิลาฮะอิลลัลลอฮฺ มุหัมมัด เราะซูลุลลอฮฺ) และบนศาสนาของนบีของพวกเรา มุหัมมัด ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม และบนศาสนาของบิดาของพวกเรา นบีอิบรอฮีม ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ผู้ที่ยึดมั่นอยู่บนแนวทางที่เที่ยงตรงและเป็นมุสลิมผู้ยอมจำนน (ต่ออัลลอฮฺ) และเขาไม่ใช่คนหนึ่งจากบรรดาผู้ที่ตั้งภาคี

โดยสลับคำว่า **أَصْبَحْنَا** ด้วยคำว่า **أَمْسَيْنَا** เมื่ออ่านในตอนเย็น

ท่านไม่เคยละทิ้งดุอาอ์นี้ทุกเช้าเย็นว่า [อิบนุ มาญะฮฺ]

اَللّٰهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْعَفْوَ وَالْعَافِيَةَ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ، اَللّٰهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْعَفْوَ وَالْعَافِيَةَ فِي دِيْنِي وَدُنْيَايَ وَأَهْلِي وَمَالِي، اَللّٰهُمَّ اسْتُرْ عَوْرَاتِي، وَآمِنْ رَوْعَاتِي، اَللّٰهُمَّ احْفَظْنِي مِنْ بَيْنِ يَدَيَّ، وَمِنْ خَلْفِي، وَعَنْ يَمِيْنِي، وَعَنْ شِمَالِي، وَمِنْ فَوْقِي، وَأَعُوْذ بِعَظَمَتِكَ أَنْ أُغْتَالَ مِنْ تحَتِي

ความว่า โอ้อัลลอฮฺ แท้จริงฉันขอวิงวอนต่อพระองค์ได้โปรดประทานอภัยและความปลอดภัย(แก่ฉัน)ทั้งในโลกดุนยาและอาคิเราะฮฺ โอ้อัลลอฮฺ แท้จริงฉันขอวิงวอนต่อพระองค์โปรดประทานอภัยและความปลอดภัยในศาสนาของฉัน โลกดุนยาของฉัน

ครอบครัวของฉัน และทรัพย์สินของฉัน โอ้อัลลอฮฺ ขอได้โปรดปกปิดเอาเราะฮฺ(สิ่งที่บกพร่องในตัวฉันและความลับที่ผู้อื่นไม่ควรรู้เห็น)ของฉัน และขอได้โปรดประทานความสงบเยือกเย็นในหัวใจของฉัน โอ้อัลลอฮฺ ขอได้โปรดคุ้มครองฉันจาก(ความชั่วร้ายที่อยู่)เบื้องหน้าของฉัน เบื้องหลังของฉัน เบื้องขวาของฉัน เบื้องซ้ายของฉัน และเบื้องบนของฉัน และฉันขอความคุ้มครองด้วยความยิ่งใหญ่ของพระองค์จากการถูกจู่โจมจากเบื้องล่างของฉัน(หมายถึงธรณีพิบัติ เช่น แผ่นดินสูบ ฯลฯ)

ท่านจะกล่าวดุอาอ์นี้สามครั้งทุกเช้าเย็น [อบู ดาวูด]

اَللّٰهُمَّ عَافِنِي فِي بَدَنِي، اَللّٰهُمَّ عَافِنِي فِي سَمْعِي، اَللّٰهُمَّ عَافِنِي فِي بَصَرِي لاَ إِلٰهَ إِلاَّ أَنْتَ، اَللّٰهُمَّ إِنِّي أَعُوْذُ بِكَ مِنَ الْكُفْرِ

وَالْفَقْرِ، اَللّٰهُمَّ إِنِّي أَعُوْذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ، لاَ إِلٰهَ إِلاَّ أَنْتَ

ความว่า โอ้อัลลอฮฺ ขอได้โปรดประทานพลานามัยที่ดีแก่เรือนร่างของฉัน โอ้อัลลอฮฺ ขอได้โปรดประทานพลานามัยที่ดีแก่การฟังของฉัน โอ้อัลลอฮฺ ขอได้โปรดประทานพลานามัยที่ดีแก่การมองเห็นของฉัน ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากพระองค์ โอ้อัลลอฮฺ แท้จริงฉันขอความคุ้มครองต่อพระองค์จากการฝ่าฝืนและความยากจน และฉันขอความคุ้มครองต่อพระองค์จากการลงโทษในหลุมศพ ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากพระองค์

ท่านบอกว่า แม่บทของการกล่าวอภัยโทษที่ผู้ใดอ่านมันด้วยความมั่นใจไม่ว่าในเวลากลางวันหรือเวลากลางคืน เขาย่อมเป็นชาวสวรรค์ [อัล-บุคอรีย์] นั่นคือ

اَللّٰهُمَّ أَنْتَ رَبِّي، لاَ إِلٰهَ إِلاَّ أَنْتَ، خَلَقْتَنِي وَأَنَا عَبْدُكَ وَأَنَا عَلٰى عَهْدِكَ وَوَعْدِكَ مَا

اسْتَطَعْتُ، أَعُوْذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا صَنَعْتُ،

أَبُوْءُ لَكَ بِنِعْمَتِكَ عَلَيَّ، وَأَبُوْءُ بِذَنْبِي

فَاغْفِرْ لِي فَإِنَّهُ لاَ يَغْفِرُ الذُّنُوْبَ إِلاَّ أَنْتَ

ความว่า โอ้อัลลอฮฺ พระองค์คือพระผู้อภิบาลของฉัน ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากพระองค์ พระองค์ได้ทรงสร้างฉันและฉันคือบ่าวของพระองค์ ตัวฉันกับสัญญาแห่งผลตอบแทนที่ดีและสัญญาแห่งการลงโทษของพระองค์นั้น (ฉันทำได้)เท่าที่ฉันมีความสามารถเท่านั้น ฉันขอความคุ้มครองต่อพระองค์จากความชั่วร้ายที่ฉันได้กระทำไว้ ฉันกลับไปหาพระองค์ด้วยการยอมรับในความโปรดปรานของพระองค์ที่มีต่อตัวฉัน และฉันขอกลับไปหาพระองค์ด้วยการยอมรับในความผิดบาปของฉัน ดังนั้น ขอได้โปรดประทานอภัยแก่ฉันเถิด เพราะแท้จริงไม่มีผู้ใดสามารถประทานอภัยในบาปต่างๆ ได้นอกจากพระองค์

ท่านยังบอกว่าการอ่านสูเราะฮฺ อัล-อิคลาศ (**قل هو الله**) อัล-ฟะ

ลัก (**قل أعوذ برب الفلق**) และ อัน-นาส (**قل أعوذ برب الناس**) สามครั้ง ทุกเช้าเย็น เป็นการทดแทนอย่างเพียงพอแล้วสำหรับทุกสิ่ง [อัต-ติรมิซีย์]

และท่านยังกล่าวว่า ผู้ใดที่อ่านดุอาอ์สามครั้งทุกเช้าเย็นด้วยดุอาอ์ต่อไปนี้ย่อมจะไม่มีสิ่งใดที่ทำร้ายเขาได้ [อิบนุ มาญะฮฺ] นั่นคือ

بِسْمِ اللهِ الَّذِي لاَ يَضُرُّ مَعَ اسْمِهِ شَيْءٌ فِي الْأَرْضِ وَلاَ فِي السَّمَاءِ وَهُوَ السَّمِيْعُ الْعَلِيْمُ

ความว่า ด้วยพระนามของอัลลอฮฺ ผู้ซึ่งไม่มีสิ่งใดๆ บนพื้นแผ่นดินและชั้นฟ้าสามารถให้โทษพร้อมกับพระนามของพระองค์ได้ และพระองค์เป็นผู้ทรงได้ยิน ทรงรอบรู้ยิ่ง

ท่านสอนอบู บักร์ เราะฎิยัลลอฮฺ อันฮุ ให้อ่านดุอาอ์ทุกเช้าเย็น [อัต-ติรมิซีย์] ว่า

اَللّٰهُـمَّ فَـاطِرَ الـسَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ، عَـالِمَ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ، رَبَّ كُـلِّ شَيْءٍ وَمَلِيْكَـهُ، أَشْهَدُ أَنْ لاَّ إِلٰهَ إِلاَّ أَنْتَ، أَعُوْذُ بِكَ مِنْ شَرِّ نَفْسِيْ وَشَرِّ الشَّيْطَانِ وَشِرْكِهِ، وَأَنْ أَقْتَرِفَ عَلَى نَفْسِيْ سُوْءًا، أَوْ أَجُرَّهُ إِلَى مُسْلِمٍ

ความว่า โอ้อัลลอฮฺ ผู้ทรงรอบรู้ในสิ่งที่ซ่อนเร้นและเปิดเผย ผู้ทรงสร้างชั้นฟ้าทั้งหลายและแผ่นดิน โอ้พระผู้อภิบาลและครอบครองแห่งสรรพสิ่งทั้งมวล ฉันขอปฏิญาณตนว่า ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮฺ ฉันขอความคุ้มครองต่อพระองค์จากความชั่วร้ายของตัวฉันเอง และจากความชั่วร้ายของชัยฏอนและสมุนของมัน และฉันขอความคุ้มครองต่อพระองค์จากการทำร้ายต่อตัวเอง หรือทำร้ายต่อมุสลิมอื่น

ท่านสั่งเสียฟาฏิมะฮฺ เราะฎิยัลลอฮฺ อันฮา ให้กล่าวทุกเช้าเย็น

[อัส-สิลสิละฮฺ อัศ-เศาะฮีหะฮฺ] ว่า

يَا حَيُّ يَا قَيُّوْمُ، بِكَ أَسْتَغِيْثُ فَأَصْلِحْ لِي شَأْنِي كُلَّهُ، وَلاَ تَكِلْنِي إِلَى نَفْسِي طَرْفَةَ عَيْنٍ

ความว่า โอ้ผู้ทรงชีวิน ผู้ทรงดูแลบริหารกิจการของสรรพสิ่งทั้งหลาย ด้วยพระองค์เท่านั้นที่ฉันวิงวอนขอความช่วยเหลือ ดังนั้น ขอพระองค์โปรดปรับปรุงกิจการต่างๆ ของฉันให้ดีขึ้นด้วย และโปรดอย่าได้ทอดทิ้งหรือปล่อยวางให้เป็นภาระแก่ตัวฉันเพียงลำพัง (โดยไม่ได้รับการสนับสนุนและช่วยเหลือจากพระองค์) แม้เพียงพริบตาเดียว

ท่านยังได้บอกว่า ผู้ใดที่กล่าวหนึ่งร้อยครั้งทุกเช้าเย็นด้วยซิกิร ว่า

سُبْحَانَ اللهِ وَبِحَمْدِهِ

ความว่า มหาบริสุทธิ์ยิ่งแด่อัลลอฮฺ และด้วยการสรรเสริญสดุดีต่อพระองค์

เขาผู้นั้นย่อมไม่มีผู้ใดในวันกิยามะฮฺที่จะประเสริฐกว่าเขา นอกจากผู้ที่อ่านเช่นเดียวกับเขาหรือมากกว่านั้น [มุสลิม] และมันจะทำให้บาปต่างๆ หลุดร่วงออกจากตัวเขา ถึงแม้ว่าจะมีมากมายเสมือนดั่งฟองน้ำในทะเลก็ตาม [อัล-บุคอรีย์]

ท่านยังบอกว่า ผู้ใดที่อ่านหนึ่งร้อยครั้งว่า

لاَ إِلٰـهَ إِلاَّ اللهُ وَحْـدَهُ لاَ شَرِيْـكَ لَـهُ، لَـهُ الْـمُلْكُ وَلَهُ الْـحَمْدُ، وَهُـوَ عَـلٰى كُـلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ

ความว่า ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮฺแต่เพียงพระองค์เดียว ไม่มีภาคีใดสำหรับพระองค์ อำนาจการปกครองและมวลการสรรเสริญเป็นเอกสิทธิ์ของพระองค์ และพระองค์ทรงอำนาจเหนือสรรพสิ่งทั้งมวล

เขาผู้นั้นจะได้รับผลบุญเท่ากับการปลดปล่อยทาสจำนวนสิบคน และจะได้รับการบันทึกผลบุญจำนวนหนึ่งร้อยผลบุญ และได้รับการลบล้างความชั่วจำนวนหนึ่งร้อยความชั่ว และจะได้รับการคุ้มครองจาก(การหลอกล่อของ)ชัยฏอนจนกระทั่งเวลาเย็น และจะไม่มีผู้ใดประเสริฐกว่าเขานอกจากผู้ที่ปฏิบัติมากกว่านั้น [มุสลิม]

ท่านสนับสนุนให้กล่าวเศาะละวาตแก่ท่านทุกเช้าเย็น โดยได้กล่าวความว่า "ผู้ใดที่กล่าวเศาะละวาตแก่ฉันสิบครั้งตอนเช้า และสิบครั้งตอนเย็น เขาย่อมจะได้ชะฟาอะฮฺ(ความช่วยเหลือ)ของฉันในวันกิยามะฮฺ" [หะดีษ หะสัน ดู เศาะฮีหฺ อัล-ญามิอฺ]

ดุอาอ์ที่กล่าวเฉพาะตอนเช้าคือ

رَضِيتُ بِاللهِ رَبًّا، وَبِالإِسْلاَمِ دِيْنًا، وَبِمُحَمَّدٍ رَسُوْلاً

ความว่า ฉันพอใจด้วยอัลลอฮฺผู้เป็นองค์ผู้อภิบาล พอใจด้วยอิสลามเป็นศาสนาของฉัน และพอใจด้วยท่านนบีมุหัมมัด ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม ผู้เป็นศาสนทูต

ผู้ใดที่อ่านดุอาอ์นี้ ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม บอกว่า ท่านจะเป็นผู้นำของเขาและจะจับมือเขาพาไปเข้าสวรรค์ [อัส-สิลสิละฮฺ อัศ-เศาะฮีหะฮฺ] (มีระบุในรายงานอื่นให้อ่านสามครั้งทุกเช้าเย็น ดู อัล-มุสนัด 4:337, อบู ดาวูด 5072, อัต-ติรมิซีย์ 3389, อิบนุ มาญะฮฺ 3870 – ผู้แปล)

และดุอาอ์ที่กล่าวเฉพาะตอนเย็นคือ

أَعُـوْذُ بِكَلِـمَاتِ اللهِ التَّامَّـاتِ مِـنْ شَرِّ مَـا خَلَقَ

ความว่า ฉันขอความคุ้มครองด้วยพระพจนารถแห่งอัลลอฮฺที่สมบูรณ์ยิ่ง(ให้ปลอดภัย)จากความชั่วร้ายของสิ่งต่างๆ ที่พระองค์ทรงสร้าง

ผู้ใดที่อ่านสามครั้งทุกเย็นเขาจะได้รับความปลอดภัยจากสัตว์มีพิษ เช่น งู ตะขาบ หรือ แมงป่อง ตลอดทั้งคืนนั้น [อัต-ติรมิซีย์]

วิธีปฏิบัติของท่านนบี ﷺ ในการกินและดื่ม

วิถีทางของท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม เกี่ยวกับการรับประทานอาหารนั้น ท่านจะไม่ปฏิเสธอาหารที่มีอยู่แล้วและจะไม่พยายามเสาะหาอาหารที่ไม่มี อาหารใดๆ ก็ตามหากเป็นอาหารที่ทานได้ซึ่งถูกนำมาให้ทานท่านก็จะทานมัน เว้นแต่เป็นอาหารที่ท่านไม่คุ้นกับมันท่านก็จะไม่ทานโดยไม่บอกว่าเป็นสิ่งต้องห้ามและไม่กล่าวในเชิงบ่นว่าแต่อย่างใด ถ้าท่านอยากทานท่านก็ทานไม่เช่นนั้นท่านก็จะละจากมันไปเฉยๆ [อัล-บุคอรีย์]

ท่านจะกล่าวชมอาหารที่ท่านรับประทานเพื่อเป็นการสร้างความรู้สึกที่ดีแก่ผู้ที่นำอาหารนั้นมาให้ [มุสลิม]

ท่านจะทานอาหารเท่าที่มี หากไม่มีก็จะอดทนจนบางครั้งท่านต้องผูกก้อนหินกับท้องเพื่อระงับความหิว บางวันก็จะอดอาหารด้วยความหิวเพราะไม่มีแม้แต่อินทผาลัมเก่าๆ ที่จะให้ท่านได้ทานอิ่มท้อง [มุสลิม] เคยมีว่า ครัวในบ้านของท่านไม่เคยจุดไฟปรุงอาหารถึงสามเดือนติดต่อกันเพราะไม่มีอาหาร [อัล-บุคอรีย์]

ในยามที่ท่านเข้าบ้านและถามคนในบ้านว่า "พวกท่านมีอะไรทานไหม?" ถ้าหากพวกเขาตอบว่าไม่มี ท่านก็จะกล่าวว่า "ถ้าอย่างนั้นวันนี้ฉันก็ถือศีลอด" [อบู ดาวูด] ท่านจะถือศีลอดวันจันทร์และวัน

พฤหัสบดี [อัน-นะสาอีย์] และทุกๆ สามวันในแต่ละเดือน [มุสลิม]

ท่านจะเอ่ยพระนามของอัลลอฮฺก่อนทานอาหารและกล่าวสดุดีพระองค์เมื่อเสร็จจากการรับประทาน โดยกล่าวว่า

الْحَمْدُ للهِ كَثِيرًا طَيِّبًا مُبَارَكًا فِيهِ، غَيْرَ مَكْفِيٍّ وَلَا مُوَدَّعٍ وَلَا مُسْتَغْنًى عَنْهُ رَبَّنَا

ความว่า ขอสรรเสริญอัลลอฮฺ ด้วยการสรรเสริญที่มากมาย ดียิ่ง และประเสริฐยิ่ง โดยไม่เพียงพอแค่นี้ ไม่จากลา และไม่หายไปจากพระองค์ผู้เป็นองค์อภิบาลแห่งเรา [อัล-บุคอรีย์]

ท่านยังได้บอกว่า "ผู้ใดที่ทานอาหารแล้วกล่าวดุอาอ์ว่า

الْحَمْدُ للهِ الَّذِي أَطْعَمَنِي هٰذَا، وَرَزَقَنِيهِ مِنْ غَيْرِ حَوْلٍ مِنِّي وَلَا قُوَّةٍ

ความว่า ขอสรรเสริญอัลลอฮฺ ผู้ทรงให้อาหารนี้แก่ฉันได้ทานและประทานปัจจัยยังชีพ ซึ่งไม่ใช่จากความสามารถและพละกำลังของฉัน

เขาจะได้รับการอภัยโทษที่ผ่านมา" [อัต-ติรมิซีย์]

ท่านจะใช้นิ้วสามนิ้วในการทานอาหาร และจะเลียนิ้วก่อนที่

จะเช็ดมันเมื่อทานเสร็จ [มุสลิม]

ท่านสั่งให้ทานด้วยมือขวา และบอกว่าชัยฏอนนั้นจะกินและดื่มด้วยมือซ้าย [มุสลิม] ท่านจะไม่ทานในขณะที่พิงตัวหรือเอนกาย [อัล-บุคอรีย์]

อาหารของท่านส่วนใหญ่จะตั้งบนพื้น และท่านห้ามไม่ให้ดื่มในขณะยืน ส่วนใหญ่แล้วท่านจะดื่มในขณะที่นั่ง [มุสลิม] ท่านจะหายใจนอกภาชนะที่ใช้ดื่มสามครั้ง และบอกว่า "มันดับกระหายดีกว่า เป็นสุขอนามัยที่ดีกว่า และทำให้ชื่นคอได้ดีกว่า" [มุสลิม]

ท่านจะกล่าวขอดุอาอ์ให้กับผู้ที่เลี้ยงอาหารหรือเครื่องดื่มแก่ท่านว่า

اَللّٰهُمَّ أَطْعِمْ مَنْ أَطْعَمَنِيْ وَأَسْقِ مَنْ سَقَانِيْ

ความว่า โอ้อัลลอฮฺ ขอทรงให้อาหารแก่ผู้ที่เลี้ยงอาหารฉัน และขอทรงให้น้ำดื่มแก่ผู้ที่ให้น้ำกับฉัน" [มุสลิม]

และจะกล่าวดุอาอ์แก่เจ้าของบ้านที่เลี้ยงต้อนรับท่านว่า

اَللّٰهُمَّ بَارِكْ لَـهُمْ فَيْمَا رَزَقْتَهُمْ وَاغْفِرْ لَــهُمْ وَارْحَمْهُمْ

ความว่า "โอ้ อัลลอฮฺ ขอทรงประทานความมงคลแก่พวกเขา ในสิ่งที่พระองค์ได้ประทานแก่พวกเขา ขอทรงประทานอภัยแก่พวกเขา และขอทรงเมตตาพวกเขาเถิด" [มุสลิม]

วิธีปฏิบัติของท่านนบี ﷺ ในการแต่งกาย การเดิน และการขี่พาหนะ

ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม เมื่อสวมเสื้อผ้าจะกล่าวว่า

الْـحَمْدُ لله الَّـذِيْ كَـسَانِيْ هٰـذَا الثَّـوْبَ وَرَزَقَنِيْهِ مِنْ غَيْرَ حَوْلٍ مِّنِّيْ وَلَا قُوَّةٍ

ความว่า ขอสรรเสริญอัลลอฮุ ผู้ทรงให้ฉันได้สวมผ้านี้และประทานมันแก่ฉัน โดยไม่ใช่ด้วยความสามารถและพละกำลังของฉัน [อบู ดาวูด]

เมื่อท่านสวมเสื้อผ้าใหม่ ท่านจะเอ่ยชื่อของมันเช่น ผ้าโพกหัว เสื้อ หรือผ้าคลุมกาย แล้วจะกล่าวดุอาอ์ว่า

اللَّهُمَّ لَكَ الْـحَمْدُ أَنْتَ كَسَوْتَنِيهِ، أَسْـأَلُكَ خَيْرَهُ وَخَيْرَ مَا صُنِعَ لَـهُ، وَأَعُـوذُ بِـكَ مِـنْ شَرِّهِ وَشَرِّ مَا صُنِعَ لَهُ

ความว่า “โอ้ อัลลอฮฺ ขอสรรเสริญพระองค์ ที่ได้ทรงให้ฉันได้สวมผ้านี้ ฉันขอต่อพระองค์ซึ่งความดีของมันและความดีที่มันถูกสร้างมาเพื่อการนั้น และฉันขอความคุ้มครองต่อพระองค์จากความชั่วของมันและความชั่วที่มันถูกสร้างมาเพื่อการนั้น" [อบู ดาวูด]

เสื้อผ้าที่ท่านชอบที่สุดคือ *เกาะมีศ* [อบู ดาวูด] คือเสื้อที่มีคอคล้ายกับเสื้อโต๊บที่เรารู้จักกัน และ *หิบะเราะฮฺ* [อัล-บุคอรีย์] คือผ้าคลุมชนิดที่มาจากเมืองยะมัน/เยเมนทำจากฝ้ายมีลายสีแดง

สีที่ท่านชอบที่สุดคือสีขาว ท่านกล่าวว่า "เสื้อผ้าของพวกท่านที่ดีที่สุดคือสีขาว ดังนั้นจงสวมใส่มันและจงใช้มันห่อหุ้มผู้ตายของพวกท่าน" [อิบนุ มาญะฮฺ]

ท่านห้ามและไม่ชอบให้สวมใส่เสื้อผ้าสีแดงบริสุทธิ์คือไม่มีลายผสมกับสีอื่น [อัล-บุคอรีย์]

ท่านได้สาปแช่งผู้ชายที่ใส่เสื้อผ้าเหมือนผู้หญิง และผู้หญิงที่ใส่เสื้อผ้าเหมือนผู้ชาย [อบู ดาวูด]

ครั้งหนึ่ง ท่านเห็นอิบนุ อัมร์ เราะฎิยัลลอฮฺ อันฮุมา สวมผ้าสีเหลืองสองชิ้นท่านบอกว่า "นี่เป็นเสื้อผ้าของพวกปฏิเสธ เจ้าอย่าได้ใส่มัน" [มุสลิม]

ท่านไม่ให้สวมเสื้อผ้าที่เรียกว่า *ชุฮเราะฮฺ* [อบู ดาวูด] (คือเสื้อผ้าที่แปลกไปจากคนอื่น ทำให้ดูเด่นแปลกไปจากความคุ้นเคยของสังคม - ผู้แปล) และห้ามว่าไม่ให้ผู้ชายสวมทองและผ้าไหม [มุสลิม] ทั้งยังห้ามว่าไม่ให้สวมผ้ายาวเฟื้อยจนเช็ดพื้นเช่นคนที่หยิ่งผยอง [อัล-บุคอรีย์] และไม่ให้สวมผ้าที่ยาวจนปิดตาตุ่ม ท่านกล่าวว่า "ผ้าที่ต่ำกว่าสองตาตุ่มนั้นอยู่ในนรก" [อัล-บุคอรีย์] ท่านจะสวมผ้ายาวจนถึงครึ่งลำแข้ง [ดู ใน อัช-ชะมาอิล, อัล-อัลบานีย์ กล่าวว่าเศาะฮีหฺ]

เมื่อท่านสวมเสื้อท่านจะเริ่มสวมจากด้านขวา [อัต-ติรมิซีย์] และได้สั่งว่า "เมื่อพวกท่านจะสวมหรืออาบน้ำละหมาด พวกท่านจงเริ่มด้วยทางขวา" [อบู ดาวูด] และเมื่อยามถอดท่านจะเริ่มด้วยทางซ้าย เช่นเดียวกันเวลาที่ท่านจะใส่รองเท้า ท่านกล่าวถึงเท้าขวาว่า "ให้เป็นเท้าแรกที่ท่านใส่รองเท้า และเป็นเท้าสุดท้ายที่ท่านถอดมัน" [อัล-บุคอรีย์]

ท่านห้ามไม่ให้สวมรองเท้าข้างเดียว [อัล-บุคอรีย์] และบางครั้งท่านก็จะเดินเท้าเปล่า [อบู ดาวูด]

ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม นั้น เมื่อท่านเดินท่านจะเดินโน้มตัวไปข้างหน้าเหมือนกำลังลงจากเนินเขา และจะเดินโดยยกเท้าทั้งสองจากพื้น คือไม่เดินลากเท้า [อัต-ติรมิซีย์]

เมื่อท่านวางเท้าบนพาหนะที่ท่านจะขี่ก็จะกล่าว "บิสมิลลาฮฺ"

เมื่อท่านนั่งอย่างเรียบร้อยแล้วก็จะกล่าวว่า

سَبْحَانَ الَّذِيْ سَخَّرَ لَنَا هٰذَا وَمَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنِيْنَ وَإِنَّا إِلٰى رَبِّنَا لَمُنْقَلِبُوْنَ

ความว่า มหาบริสุทธิ์ยิ่งองค์ผู้ทรงให้ความสะดวกแก่เราด้วยสิ่งนี้ และ(หากไม่ใช่เพราะพระองค์แล้ว) เราย่อมไม่สามารถควบคุมมันได้ แท้จริงเราจะต้องกลับไปหาพระผู้อภิบาลของเราอย่างแน่แท้

จากนั้นก็จะกล่าว "อัลหัมดุลิลลาฮฺ" สามครั้ง "อัลลอฮุอักบัรฺ" สามครั้ง และกล่าวว่า

اَللّٰهُمَّ إِنِّيْ ظَلَمْتُ نَفْسِيْ فَاغْفِرْ لِيْ فَإِنَّهُ لَا يَغْفِرُ الذُّنُوْبَ إِلَّا أَنْتَ

ความว่า โอ้ อัลลอฮฺ แท้จริงข้าพระองค์นั้นได้อธรรมแก่ตัวเอง ดังนั้นขอพระองค์อภัยให้ข้าด้วยเถิด เพราะแท้จริงไม่มีผู้ใดที่อภัยโทษได้นอกจากพระองค์เท่านั้น [อัต-ติรมิซีย์]

มารยาทและวิธีปฏิบัติของท่านนบี ﷺ ในการคลุกคลีกับผู้อื่น

ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม เป็นผู้ที่มีใบหน้าสง่างามที่สุดและมีมารยาทกับผู้อื่นดีที่สุด [อัล-บุคอรีย์] ท่านไม่ใช่ผู้หยาบคายทั้งโดยนิสัยและความประพฤติ ไม่ใช่ผู้ที่ตะโกนโหวกเหวกตามตลาด และไม่ตอบแทนความชั่วด้วยสิ่งที่ชั่ว แต่ท่านจะเป็นผู้อภัยและยกโทษเสมอ [อัต-ติรมิซีย์] ท่านไม่เคยทวงแค้นความอธรรมที่ท่านถูกกระทำเลยแม้แต่ครั้งเดียว ตราบใดที่ไม่ใช่การละเมิดขอบเขตของอัลลอฮุ แต่หากเมื่อใดที่เป็นการละเมิดขอบเขตของอัลลอฮุแล้ว ท่านจะโกรธมาก ทุกครั้งที่มีสิทธิเลือกให้ทำระหว่างสองสิ่งท่านจะเลือกสิ่งที่ง่ายกว่าเสมอหากมันไม่ใช่สิ่งที่บาป [อัล-บุคอรีย์] มือของท่านไม่เคยตบตีผู้ใด ไม่ว่าจะเป็นทาส ผู้หญิง หรือคนรับใช้ เว้นแต่ใช้ในการต่อสู้ในหนทางของอัลลอฮุ [มุสลิม] ท่านอะนัส เราะฎิยัลลอฮุอันฮุ กล่าวว่า "ฉันรับใช้ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม สิบปี ท่านไม่เคยพูดกับฉันว่า 'อุ๊ฟ' (เป็นการแสดงอาการไม่พอใจ– ผู้แปล) แม้แต่ครั้งเดียว ไม่เคยถามฉันว่า 'ทำไมเจ้าทำอย่างนี้?' หรือ 'ทำไมเจ้าไม่ทำอย่างนั้น?'" [อัต-ติรมิซีย์]

เมื่อท่านจับมือทักทายกับใครแล้ว ท่านจะไม่ปล่อยมือจนกว่า

อีกฝ่ายจะปล่อยก่อน [อิบนุ มาญะฮฺ] ท่านจะหันหน้าพูดกับอีกฝ่าย กระทั่งเหมือนกับว่าเขาผู้นั้นเป็นคนที่ท่านรักมากที่สุด [อัล-บุคอรีย์]

ญะรีร บิน อับดุลลอฮฺ เราะฎิยัลลอฮฺ อันฮุ เล่าว่า "ท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม ไม่เคยมองฉันเว้นแต่ด้วยการยิ้มให้ นับตั้งแต่ฉันรับอิสลาม" [อัล-บุคอรีย์]

อับดุลลอฮฺ บิน อัล-หาริษ เราะฎิยัลลอฮฺ อันฮุ กล่าวว่า "ฉันไม่เคยพบเห็นใครที่ยิ้มง่ายที่สุดมากกว่าท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม" [อัต-ติรมิซีย์]

ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม เมื่อพูดจาท่านจะพูดช้าๆ กระทั่งว่าใครที่ต้องการนับคำที่ท่านพูดเขาก็ย่อมสามารถนับได้ [อัล-บุคอรีย์] คำพูดของท่านจะเป็นประโยคทีละตอน ทุกคนที่ฟังสามารถเข้าใจได้ง่าย [อบู ดาวูด] ท่านไม่พูดทีเดียวจบ บางครั้งท่านจะทวนคำสามครั้งเพื่อให้เข้าใจ [อัล-บุคอรีย์]

เมื่อท่านได้ยินสิ่งใดสิ่งหนึ่งจากคนหนึ่งคน ท่านจะไม่พูดว่า 'อะไรเป็นเหตุให้คนคนนั้นพูดว่า ...' แต่ท่านจะพูดว่า 'อะไรเป็นเหตุให้คนกลุ่มหนึ่งพูดว่า ...' [อบู ดาวูด] (โดยใช้คำรวมๆ ไม่พูดเจาะจงตรงๆ อันจะก่อให้เกิดความรู้สึกไม่ดีต่อผู้ถูกพาดพิง – ผู้แปล)

ท่านจะกล่าวรำลึกถึงอัลลอฮฺในทุกอิริยาบท [มุสลิม] บางครั้งเศาะหาบะฮฺเคยนับการกล่าวอิสติฆฟารของท่านในวงสนทนาครั้งหนึ่ง

ได้ถึงหนึ่งร้อยครั้ง ท่านจะกล่าวว่า

رَبِّ اغْفِرْ لِيْ وَتُبْ عَلَيَّ إِنَّكَ أَنْـتَ التَّـوَّابُ الرَّحِيْمُ

ความว่า โอ้ พระผู้อภิบาลแห่งข้า ขอทรงอภัยให้ข้า ขอทรงลบล้างความผิดแก่ข้า แท้จริงพระองค์ทรงเป็นผู้ที่อภัยยิ่งและเมตตายิ่ง [อบู ดาวูด]

ท่านได้กล่าวว่า "ขอสาบานด้วยอัลลอฮฺ แท้จริงฉันกล่าวอิสติฆฟารต่ออัลลอฮฺและขออภัยต่อพระองค์วันหนึ่งมากกว่าเจ็ดสิบครั้ง" [อัล-บุคอรีย์]

ดุอาอ์ที่ท่านอ่านมากที่สุดคือ

رَبَّنَا آتِنَا فِيْ الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِيْ الآخِرَةِ حَـسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ

ความว่า โอ้พระผู้อภิบาลแห่งเรา ขอทรงประทานแก่เราในโลกนี้ซึ่งความดีงาม และขอทรงประทานแก่เราในโลกหน้าซึ่งความดีงามเช่นกัน และขอทรงปกป้องเราให้รอดพ้นจากนรกด้วยเถิด [อัล-บุคอรีย์]

และดุอาอ์นี้

يَا مُقَلِّبَ الْقُلُوْبِ ثَبِّتْ قَلْبِيْ عَلٰى دِيْنِكَ

ความว่า โอ้ผู้ทรงพลิกผันหัวใจทั้งหลาย ขอทรงทำให้หัวใจของฉันมั่นคงบนศาสนาของพระองค์ด้วยเถิด [อัต-ติรมิซีย์]

ท่านจะปิดวงสนทนาของท่านด้วยการกล่าวว่า

سُبْحَانَكَ اللّٰهُمَّ وَبِحَمْدِكَ أَشْهَدُ أَن لَّا إِلٰـهَ إِلَّا أَنْتَ أَسْتَغْفِرُكَ وَأَتُوْبُ إِلَيْكَ

ความว่า มหาบริสุทธิ์ยิ่งแด่พระองค์ โอ้อัลลอฮฺ และด้วยการสรรเสริญแด่พระองค์ ข้าขอปฏิญาณว่าไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากพระองค์ ข้าขออภัยโทษต่อพระองค์และขอกลับตนไปสู่พระองค์ [อบูดาวูด]

ท่านเป็นคนช่างอาย ความอายของท่านมากยิ่งกว่าความอายของสาวๆ ที่หลบอยู่ในห้องของพวกนางเสียอีก เมื่อท่านไม่ชอบสิ่งใดก็จะรู้ได้ด้วยสีหน้าของท่าน [อัล-บุคอรีย์]

ท่านเป็นคนใจบุญที่สุด ไม่มีครั้งใดที่ท่านถูกขอแล้วท่านกล่าว

ว่า 'ไม่' [อัล-บุคอรีย์] ท่านให้เหมือนกับคนที่ไม่กลัวความยากจนเลย [มุสลิม] ท่านกล่าวว่า "หากฉันมีทองคำเท่ากับภูเขาอุหุดแล้ว ฉันไม่สุขใจที่จะให้วันคืนสามวันผ่านไปทั้งๆ ที่มันยังเหลืออยู่กับฉัน เว้นแต่สิ่งที่เหลือเก็บไว้สำหรับศาสนาเท่านั้น" [อัล-บุคอรีย์]

ท่านเป็นคนอ่อนโยนที่สุด เคยมีชาวเบดูอินมาดึงผ้าของท่านจากด้านหลังอย่างแรงจนกระทั่งทำให้เกิดรอยที่คอ และยังพูดหยาบคายกับท่าน แต่ท่านก็หันไปยิ้มกับเขาและสั่งให้มอบของต่างๆ ให้ [อัล-บุคอรีย์]

ท่านเป็นคนที่กล้าหาญที่สุด กระทั่งอัล-บัรรออ์ บิน อาซิบ เราะฎิยัลลอฮุ อันฮุ ซึ่งเป็นหนึ่งในบรรดาผู้ที่กล้าหาญจนหาคนเทียบยาก ได้กล่าวว่า "เวลาที่การห้ำหั่นในการต่อสู้เป็นไปอย่างดุเดือด เรามักจะอยู่ข้างหลังท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม ผู้ที่กล้าหาญในหมู่พวกเราจะอยู่ใกล้ท่านมากที่สุด เพราะท่านเป็นคนที่อยู่ใกล้ศัตรูมากกว่าใครทั้งสิ้น" [มุสลิม]

ท่านเป็นศูนย์รวมของเหล่าเศาะหาบะฮุในยามคับขันหรือยามจำเป็น ท่านจะเป็นคนชดใช้หนี้สิ้นให้กับเศาะหาบะฮุบางท่าน เช่น บิลาล เราะฎิยัลลอฮุ อันฮุ [อัล-บุคอรีย์, อบู ดาวูด] ท่านจะจัดการแต่งงานให้กับคนที่โสด [อัล-บุคอรีย์] ท่านเดินไปให้ความช่วยเหลือแก่ญาบิร เราะฎิยัลลอฮุ อันฮุ กับชาวยิวผู้หนึ่ง และต้องหวนกลับไป

มาถึงสามครั้งเพื่อขอยืดเวลาจ่ายหนี้ให้กับญาบิร [อัล-บุคอรีย์] ยามที่มีหญิงมุสลิมะฮฺมาร้องเรียนเรื่องสามีของนาง ท่านก็รับฟัง [อัล-บุคอรีย์] ได้มีผู้ชายมาร้องขอให้ช่วยเกี่ยวกับสัตว์ที่ตนเลี้ยงซึ่งพยศกับเขา ท่านก็ไปช่วย แล้วสัตว์ที่ว่านั้นก็ฟ้องกับท่านว่าเจ้าของใช้งานมันหนักเกินไปและให้อาหารน้อย [บันทึกโดยอะห์มัด ดู เศาะฮีหฺ อัต-ตัรฆีบ] แม้กระทั่งสัตว์ก็ยังฟ้องร้องขอความช่วยเหลือกับท่าน นี่เป็นคำสัจที่อัลลอฮฺได้ตรัสว่า

﴿ وَمَآ أَرۡسَلۡنَٰكَ إِلَّا رَحۡمَةٗ لِّلۡعَٰلَمِينَ ١٠٧ ﴾

[الأنبياء : 107]

ความว่า และเราไม่ได้ส่งเจ้ามาเพื่อการอื่นใด เว้นแต่เพื่อเป็นความเมตตาแก่สรรพสิ่งในโลกทั้งหลาย

ท่านเป็นคนถ่อมตน ไม่รังเกียจที่จะเดินกับหญิงหม้ายและคนยากจนเพื่อช่วยเหลือในสิ่งที่พวกเขามีความจำเป็น [อัน-นะสาอีย์] ได้มีผู้หญิงคนหนึ่งมาหาท่านแล้วบอกว่า ฉันมีเรื่องอยากให้ท่านช่วย ท่านตอบนางว่า "นางลองดูสิว่า มีที่ตรงไหนสะดวกบ้าง ฉันจะได้ช่วยนาง" ท่านเดินไปกับหญิงผู้นั้นและช่วยเหลือนางจนกระทั่งเสร็จธุระ [มุสลิม] เคยมีที่ท่านถูกเชิญให้ทานขนมปังหยาบกับเนยสัตว์เก่าที่มี

กลิ่นตุๆ ท่านก็ยังรับเชิญ [อัล-บุคอรีย์] ท่านกล่าวว่า "หากมีผู้ให้หน้าแข้งแกะกับฉัน ฉันก็จะรับ หรือหากมีคนเชิญฉันให้ทานมัน ฉันก็จะรับเชิญ" [อัล-บุคอรีย์] ท่านเคยจำนองเสื้อเกราะของท่านกับชายชาวยิวและไม่มีสิ่งใดจะใช้ไถ่มันคืนจนกระทั่งเสียชีวิต [อัล-บุคอรีย์]

ท่านเป็นคนที่เล่นและหยอกล้อกับเด็กๆ ได้ อะนัส เราะฎิยัลลอฮุ อันฮุ เล่าว่า "ฉันไม่เคยพบใครที่เอื้ออารีกับเด็กๆ มากกว่าท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม" [มุสลิม] เวลาท่านเดินผ่านเด็กๆ ท่านจะกล่าวให้สลามแก่พวกเขา [อัล-บุคอรีย์]

วิธีปฏิบัติของท่านนบี ﷺ ในบ้านและการเข้านอน

บ้านของท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม ทำจากอิฐดิน และมุงหลังคาด้วยใบอินทผาลัม [อัล-บุคอรีย์] เป็นบ้านที่มีห้องแคบ จนกระทั่งว่าหากท่านสุญูดเวลาละหมาดกลางคืนท่านจะแตะทำสัญญานให้ท่านหญิงอาอิชะฮุ เราะฎิยัลลอฮุ อันฮา ดึงเท้าของนางออกจากที่สุญุด เมื่อท่านยืนอาอิชะฮุก็เอาเท้าของนางกลับที่เดิม [อัล-บุคอรีย์] ผู้ที่เข้าบ้านสามารถจับหลังคาบ้านด้วยมือได้เลย

เมื่อเริ่มเข้าบ้านท่านจะสีฟันเป็นอันดับแรก [มุสลิม] ท่านจะให้สลามพอที่จะไม่ปลุกคนนอนให้ตื่น แต่คนที่ตื่นก็สามารถได้ยิน [มุสลิม] ท่านสั่งว่า "เมื่อใครเข้าบ้านให้เขากล่าวว่า

اَللّٰهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَيْرَ الْمَوْلَجِ وَخَيْرَ الْمَخْرَجِ، بِسْمِ اللهِ وَلَجْنَا وَبِسْمِ اللهِ خَرَجْنَا وَعَلَى اللهِ رَبِّنَا تَوَكَّلْنَا

ความว่า โอ้ พระผู้อภิบาลแห่งข้าพระองค์ แท้จริงข้าพระองค์วอนขอต่อพระองค์ซึ่งความดีในยามเข้าบ้านและยามออกจากบ้าน เราได้เข้าบ้านด้วย

พระนามของอัลลอฮฺ และยังพระองค์ที่พวกเรา
พึ่งพิง

แล้วก็จงให้สลามแก่ครอบครัวของเขา" [ดู อัส-สิลสิละฮฺ อัศ-เศาะฮีหะฮฺ และ เศาะฮีหฺ อัล-ญามิอฺ]

ท่านบอกว่า ถ้าหากไม่กล่าวพระนามของอัลลอฮฺยามเข้าบ้านและยามทานอาหาร ชัยฏอนจะร่วมวงกับพวกเขาเวลาหลับนอนและเวลาทานอาหารด้วย [มุสลิม]

เมื่อท่านออกจากบ้านท่านจะกล่าวว่า

بِسْمِ اللهِ تَوَكَّلْتُ عَلَى اللهِ، اللَّهُمَّ إِنَّا نَعُوذُ بِكَ مِنْ أَنْ نَزِلَّ أَوْ نَضِلَّ، أَوْ نَظْلِمَ أَوْ نُظْلَمَ، أَوْ نَجْهَلَ أَوْ يُجْهَلَ عَلَيْنَا

ความว่า ด้วยพระนามของอัลลอฮฺ ข้าพระองค์ขอมอบที่พึ่งแด่อัลลอฮฺ โอ้ อัลลอฮฺ แท้จริงเราขอความคุ้มครองต่อพระองค์จากการที่เราต้องกระทำผิดพลาด หลงทาง อยุติธรรมแก่ผู้อื่น ถูกอธรรมโดยผู้อื่น ไม่รู้ผิดชอบชั่วดี หรือถูกผู้อื่นกระทำไม่ดี [อัต-ติรมิซีย์]

ท่านบอกว่า "ผู้ใดที่กล่าวว่า

بِسْمِ اللهِ ، تَوَكَّلْتُ عَلَى اللهِ، وَلَا حَـوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللهِ

ความว่า ด้วยพระนามของอัลลอฮฺ ข้าพระองค์ขอมอบที่พึ่งแด่อัลลอฮฺ ไม่มีความสามารถและพละกำลังใดๆ เว้นแต่ด้วยอัลลอฮฺ

จะมีผู้กล่าวแก่เขาว่า ท่านได้ถูกชี้นำแล้ว ท่านได้รับการปกป้องแล้ว ท่านถูกพิทักษ์แล้ว และซัยฏอนจะหลีกห่างจากเขา" [อบู ดาวูด]

ท่านหญิงอาอิชะฮฺ เราะฎิยัลลอฮฺ อันฮา ถูกถามว่า ท่านรอซูลศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม ทำอะไรบ้างในบ้านของท่าน? นางตอบว่า "ท่านจะช่วยเหลืองานของภรรยา และเมื่อได้ยินเสียงอะซานก็ออกไป" [อัล-บุคอรีย์] นางยังบอกว่า "ท่านเป็นปุถุชนคนหนึ่งทั่วๆ ไป ที่เย็บเสื้อผ้าเอง รีดนมแพะเอง และทำสิ่งต่างๆ ด้วยตัวเอง" [อัส-สิลสิละฮฺ อัศ-เศาะฮีหะฮฺ] และท่านเป็นผู้ที่ดีที่สุดสำหรับครอบครัวของท่าน [อัต-ติรมิซีย์]

ท่านเป็นผู้ที่มีมารยาทในการคลุกคลีดีที่สุด ท่านจะนิ่งฟังเรื่องเล่าที่ยืดยาวก่อนนอนของอาอิชะฮฺ เราะฎิยัลลอฮฺ อันฮา โดยไม่ขัดจังหวะ และยังหยอกเย้ากับนางหลังจากนั้นด้วย [อัล-บุคอรีย์] ท่าน

เคยวิ่งแข่งกับอาอิชะฮฺ นางวิ่งชนะท่านครั้งหนึ่งและท่านก็ชนะนางครั้งหนึ่ง [อัล-บุคอรีย์] ท่านเป็นคนง่ายๆ อะไรที่นางชอบท่านก็จะชอบตาม [มุสลิม] ท่านเคยนั่งใกล้สัตว์พาหนะและวางเข่าให้เศาะฟียะฮฺเราะฎิยัลลอฮฺ อันฮา ภรรยาของท่านนำเท้ามาเหยียบบนเข่าเพื่อขึ้นไปขี่สัตว์พาหนะนั้น[อัล-บุคอรีย์] ท่านเป็นคนที่แบกรับและอดทนต่อความหึงหวงของบรรดาภรรยา พร้อมๆ กับคอยหยอกเย้ากับพวกนางเสมอ [อัล-บุคอรีย์]

ที่ปูพื้นของท่านทำจากหนังสัตว์ ข้างในจุเปลือกต้นอินทผาลัมเช่นเดียวกับหมอนของท่าน [อัล-บุคอรีย์] ท่านนอนบนเสื่อจนกระทั่งปรากฏเป็นรอยบนสีข้าง [อัล-บุคอรีย์]

เมื่อเข้านอน ทุกคืนท่านจะยกมือทั้งสองและเป่ามันด้วยสูเราะฮฺ อัล-อิคลาศ สูเราะฮฺ อัล-ฟะลัก และสูเราะฮฺ อัน-นาส จากนั้นก็จะลูบร่างของท่านทั้งหมดเท่าที่สามารถลูบไปถึง โดยเริ่มจากศีรษะใบหน้าและส่วนหน้าของร่างกายก่อน ท่านจะทำอย่างนั้นสามครั้ง [อัล-บุคอรีย์]

ท่านจะกล่าวดุอาอ์ว่า

الْحَمْدُ لله الَّذِيْ أَطْعَمَنَا وَسَقَانَا، وَكَفَانَا وَآوَانَا، فَكَمْ مِمَّنْ لَا كَافِيَ لَهُ وَلَا مُؤْوِيَ

ความว่า ขอสรรเสริญอัลลอฮฺ ผู้ทรงให้อาหารแก่เราได้ทาน ให้น้ำดื่ม ให้การปกป้องและที่พักพิงแก่เรา ยังมีคนมากมายที่ไม่มีผู้ปกป้องและผู้ให้ที่พักพิง [มุสลิม]

เมื่อนอน ท่านจะเอามือขวาวางบนแก้มขวา พร้อมกล่าวว่า

اَللّٰهُمَّ قِنِيْ عَذَابَكَ يَوْمَ تَبْعَثُ عِبَادَكَ

ความว่า โอ้ อัลลอฮฺ ขอทรงปกป้องข้าพระองค์จากการลงโทษของพระองค์ ในวันที่พระองค์ทรงปลุกฟื้นบ่าวทั้งหลายของพระองค์ [อบู ดาวูด]

และจะกล่าวว่า

بِاسْمِكَ اللّٰهُمَّ أَمُوْتُ وَأَحْيَا

ความว่า ด้วยพระนามของพระองค์ โอ้อัลลอฮฺ เราเสียชีวิตและเรามีชีวิต [อัล-บุคอรีย์]

ท่านจะนอนตะแคงขวา และกล่าวดุอาอ์ว่า

اَللّٰهُمَّ أَسْلَمْتُ نَفْسِي إِلَيْكَ، وَفَوَّضْتُ أَمْرِي إِلَيْكَ، وَأَلْجَأْتُ ظَهْرِي إِلَيْكَ، رَهْبَةً

وَرَغْبَةً إِلَيْكَ، لَا مَلْجَأَ وَلَا مَنْجَا مِنْكَ إِلَّا إِلَيْكَ، آمَنْتُ بِكِتَابِكَ الَّذِي أَنْزَلْتَ، وَبِنَبِيِّكَ الَّذِي أَرْسَلْتَ

ความว่า โอ้อัลลอฮฺ ข้าขอมอบตัวแก่พระองค์ ขอผินหน้าสู่พระองค์ ขอมอบการงานต่างๆ แก่พระองค์ ขอมอบแผ่นหลังกลับสู่พระองค์ ด้วยความหวังและยำเกรงต่อพระองค์ ไม่มีที่พึ่งพิงและที่ปลอดภัยนอกจากยังพระองค์ ข้าศรัทธาต่อคัมภีร์ที่พระองค์ทรงประทานลงมา และต่อศาสนทูตที่พระองค์ทรงแต่งตั้งมา

ท่านกล่าวว่า "ผู้ใดที่อ่านดุอาอ์ดังกล่าว หากเขาเสียชีวิตในคืนนั้น เขาจะเสียชีวิตบนฟิฏเราะฮฺ/กมลสันดานอันบริสุทธิ์" [อัล-บุคอรีย์]

ท่านยังกล่าวดุอาอ์ว่า

اَللّٰهُمَّ خَلَقْتَ نَفْسِي وَأَنْتَ تَوَفَّاهَا، لَكَ مَمَاتُهَا وَمَحْيَاهَا، إِنْ أَحْيَيْتَهَا فَاحْفَظْهَا، وَإِنْ أَمَتَّهَا فَاغْفِرْ لَهَا، اَللّٰهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْعَافِيَةَ

ความว่า โอ้ อัลลอฮฺ พระองค์ทรงสร้างตัวข้า และพระองค์ทรงทำให้มันเสียชีวิต ความตายและความเป็นของมันเป็นสิทธิแห่งพระองค์ หากพระองค์ทรงให้มันมีชีวิตขอพระองค์ทรงปกป้องมันด้วยเถิด และหากพระองค์ทรงให้เสียชีวิตขอพระองค์ทรงอภัยให้มันด้วยเถิด โอ้ อัลลอฮฺ แท้จริงข้าขอต่อพระองค์ซึ่งความปลอดภัย [มุสลิม]

ท่านจะไม่หลับจนกว่าจะอ่านสูเราะฮฺ อัส-สัจญ์ดะฮฺ และสูเราะฮฺ อัล-มุลก์ [อัต-ติรมิซีย์] และยังสนับสนุนให้อ่านอายะฮฺ อัล-กุรสีย์ [อัล-บุคอรีย์] และสองอายะฮฺสุดท้ายของสูเราะฮฺ อัล-บะเกาะเราะฮฺ โดยบอกว่า ผู้ใดที่อ่านสองอายะฮฺนี้ในเวลากลางคืนมันจะช่วยปกป้องเขา [อัล-บุคอรีย์]

ท่านยังสนับสนุนให้อ่านดุอาอ์เหล่านี้ด้วย

بِاسْمِكَ رَبِّي وَضَعْتُ جَنْبِي وَبِكَ أَرْفَعُهُ،
إِنْ أَمْسَكْتَ نَفْسِي فَارْحَمْهَا، وَإِنْ أَرْسَلْتَهَا
فَاحْفَظْهَا بِمَا تَحْفَظُ بِهِ عِبَادَكَ الصَّالِحِينَ

ความว่า ด้วยพระนามของพระองค์ โอ้ พระผู้อภิบาลแห่งข้าพระองค์ ข้าพระองค์ขอวางสีข้างและยกมัน หากพระองค์เก็บชีวิตข้าพระองค์ก็ขอพระองค์เมตตามัน และหากพระองค์ปล่อยมันก็ขอทรงปกป้องมัน ด้วยสิ่งที่พระองค์ทรงปกป้องบรรดาบ่าวผู้เปี่ยมคุณธรรมของพระองค์ [อัล-บุคอรีย์]

اَللّٰهُمَّ عَالِمَ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ، فَاطِرَ السَّمٰوَاتِ وَالْأَرْضِ، رَبَّ كُلِّ شَيْءٍ وَمَلِيكَهُ، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلٰهَ إِلَّا أَنْتَ، أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ نَفْسِي، وَمِنْ شَرِّ الشَّيْطَانِ وَشِرْكِهِ

ความว่า โอ้ อัลลอฮฺ ผู้ทรงรอบรู้ในสิ่งที่เร้นลับและเปิดเผย ผู้ทรงสร้างฟากฟ้าและแผ่นดิน พระผู้อภิบาลทุกสรรพสิ่งและผู้ครอบครองมัน ขอปฏิญาณว่าไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากพระองค์

ข้าพระองค์ขอความคุ้มครองต่อพระองค์จาก
ความชั่วในตัวข้าพระองค์และความชั่วของชัยฏอน
และสมุนของมัน [อัต-ติรมิซีย์]

บทส่งท้าย

โอ้ อัลลอฮฺ ขอทรงประทานพรแด่นบีของเรา มุหัมมัด ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม และแด่วงศ์วานของท่าน ภรรยาของท่าน ลูกหลานของท่าน เช่นที่พระองค์ได้ประทานแก่วงศ์วานของอิบรอฮีม แท้จริงพระองค์ทรงยิ่งด้วยการสรรเสริญและสดุดี ขอทรงประทานความมงคลแด่นบีของเรา มุหัมมัด ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม และแด่วงศ์วานของท่าน ภรรยาของท่าน ลูกหลานของท่าน เช่นที่พระองค์ได้ประทานแก่วงศ์วานของอิบรอฮีม แท้จริงพระองค์ทรงยิ่งด้วยการสรรเสริญและสดุดี

โอ้ อัลลอฮฺ หากพระองค์ได้จำกัดเราจากการได้เห็นและได้นั่งกับท่านนบีผู้เป็นที่รักของเราในโลกนี้ ขอพระองค์อย่าได้ทรงจำกัดเราจากสิ่งนั้นในโลกหน้าเลย ขอทรงประทานให้เราได้นั่งใกล้ๆ กับท่านผู้เป็นที่รักของเราในสวรรค์ ขอทรงประทานให้เราได้เห็นท่านและพูดกับท่าน ขอทรงให้เราได้ดื่มน้ำในสระของท่าน จากการตักด้วยมืออันประเสริฐของท่าน ซึ่งเป็นการดื่มที่เราจะไม่มีวันกระหายอีกต่อไป ขอทรงให้เราได้รับความช่วยเหลือจากท่านด้วยเถิด โอ้ องค์ผู้ทรงเปี่ยมด้วยความการุณ

โอ้ อัลลอฮฺ ขอทรงประทานให้เราได้ยึดมั่นในแบบฉบับของท่านและรับตัวอย่างจากท่าน ในทุกสิ่งที่เล็กและใหญ่ ขอให้ซุนนะฮฺของท่านเป็นสิ่งที่เรารักมากกว่าดุนยาและลูกหลานของเรา รวมทั้งคนทั้งโลก ขอทรงตอบแทนท่านด้วยเหตุแห่งเราซึ่งการตอบแทนที่ดียิ่งและสมบูรณ์ยิ่ง ขอทรงตอบแทนสิ่งที่ดีที่สุด เช่นที่พระองค์จะทรงตอบแทนแก่นบีคนหนึ่งคนใดด้วยเหตุที่เขาได้ดูแลประชาชาติของเขา ขอทรงประทาน*อัล-วะสีละฮฺ* และ *อัล-ฟะฎีละฮฺ* (สองตำแหน่งในสวรรค์ที่เหมาะสำหรับท่านนบีผู้เดียวเท่านั้น)แก่ท่าน และขอทรงทำให้ท่านฟื้น ณ ตำแหน่งแห่งเกียรติยศดังที่พระองค์ทรงสัญญากับท่านไว้ แท้จริงพระองค์เป็นผู้ที่ไม่ละเมิดสัญญา

เขียนโดย อบู คอลิด อัยมัน บิน อับดุลอะซีซ อบา นะมีย์
6/6/1425 แห่งปีฮิจญ์เราะฮฺศักราช
ณ มัสยิดนะบะวีย์ นครมะดีนะฮฺ
abukhaleda@gawab.com
P.O.Box 41435 Riyadh 11523 KSA

แหล่งอ้างอิงสำคัญ

[1] صحيح البخاري.

[2] صحيح مسلم.

[3] صحيح أبي داود للألباني.

[4] صحيح الترمذي للألباني.

[5] صحيح النسائي للألباني.

[6] صحيح ابن ماجه للألباني.

[7] مختصر الشمائل المحمدية الترمذي/ الألباني

[8] شمائل الرسول ﷺ لابن كثير.

[9] زاد المعاد لابن القيم

[10] الصحيح المسند من الشمائل المحمدية لأم عبد الله بنت مقبل الوادعي

[11] الصحيح المسند من أذكار اليوم والليلة لمصطفى العدوي

[12] صفة صلاة النبي ﷺ للألباني

[13] صفة صلاة النبي ﷺ لابن باز

[14] محبة الله ورسوله ﷺ لصالح الشامي

[15] من الهدي النبوي في المنزل لنيرة خان

[16] محبة النبي ﷺ لعلي بادحدح

[17] شريط آداب اللباس لمحمد المنجد

[18] حصن المسلم لسعيد علي القحطاني

[19] قرة عيون المصلين لسعيد علي القحطاني

[20] نزهة الفضلاء تهذيب سير أعلام النبلاء لمحمد عقيل موسى

[21] صحيح الجامع للألباني

[22] سلسلة الأحاديث الصحيحة للألباني

[23] صحيح الترغيب والترهيب للألباني

[24] جلاء الافهام لابن القيم.

[25] شرح صحيح مسلم للنووي.